6136 Ն· 1888 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 16 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ 29 ՈՒՆՃՈՒ ՍԻՆԷ ԱԼԱՖ· ԴԵԿՏ· 31 Ն· 6136

20 ՓԱՐԱ.

Ղալաթամբզ հեր կիւն չըզար։

ՖԻԵԱԹԼԱՐ

Սանեիք Մուճիտ 8
Այբ այլըզ 4
Բօսբա իւճրուքի պիզկ այիտ տիր . . .

Մոնիտորի Էֆֆեարը

20 ՓԱՐԱ.

Գալաթատա, Ազապ-գաբուսուսնտա, Զէշմէ մէյտանընտա, Ֆուրտունուն գարշըսընտա, 298 նումարոյու Մանզումէի էֆֆեար մաթպաասընտա։

١٣٠٤ ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ ١٩

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٣٠٧ ԲԼՊԻԻԼԱԹԸՐ ٢٨

ԲՕԼԻԹԻԳԻԷ

—o—

Պիր վագրթատան պէրու, Ռուսիա հագդընտա, Էվրօբա մաթպուաթընն նէյր իթմէքտէ օլտուղու հավատիպէր, իթմիյնամպահշ օլմահուպ, պիւթիւն, մուհարէպէ հագըրլըզը ֆիքրինի թէվլիա իթմէքտէ տիր։

Բէթէրսպուրկ բէսմի զաղէթալարընն, Ռուսիա տէվլէթինին, էֆքեարը սուլհրէվէրանէտէ պուլունտուղունու, տէֆթաթէն պէհան էթմէլէրինէ պագըլըր իսէ, Ռուսիանընն էլկէմի էֆքեարը ճէնկճուեանէտէ պուլունմատըզը խթիտալ օլունապիլիր։ Նու հալտէ, եզհանը ումումիէէի թէսքին վէ թաթմին էթմէք իչին, Բէթէրսպուրկ զաղէթալարընն, Ռուսիա հագդընտա, պիր միւտտէթտէն պէրու, պէյնէլ մաթպուաթ նէյր օլունան մուհարէպէ հավատիսաթընը տախի ճերհ վէ թէքզիպ, վէ եա, էսպապը մէշրուէլէրի կէօսթերմէլերինէ ինթիզար օլունմագ ճաեիզ տիր։

Ալմանիա պաշ վէքիլի բրէնս Պիզմարգ, գարիպէն, Բայխշթակ մէճլիսինին թէքրար քիւշատընտա, ահվալը ումումիէէյի սիեասիէ հագդընտա, մուֆասսալ պիր նութգ իսրատ իտէճէք տիր։

Միւշարիլէյհ, պու նութգունտա, Ալմանիանընն Զէնկիսպար մէսէլէսինճէ, Ինկիլթէրա իլէ օլան միւնասէպաթընտան, վէ Իսբանիանընն էսբարը բօլիթիգիէսինի Պէրլինտէ իքշա իթմիշ օլան Իսբանիա սէֆիրի գօնթ Պնօմար մէսէլէսինճէ, Իսբանիա իլէ օլան միւնասէպաթընտան, վէ իթթիֆագը միսէլլէս էրքեանը օլան հիւքիւմաթ իլէ Պէրլին արասընտաքի բէվագրթատան, վէ մէսաեիլի պալգանիէտէն պահս իտէճէկի կիպի, Ռուսիա իլէ բէք մաթլուպ տերէճէտ օլմահան միւնասէպաթընը տախի տիւզէլտէճէկի, վէ օղլու գօնթ Պիզմարգընն սօն նութգունուն, Ֆրանսատա հասըլ իթմիշ օլտուղու հիւսնի թէէսիրի, պիր գաթ տահա թագվիեէ իտէճէկի մէյհուզ օլմաղլա, միւշարիլէյհին իսրատ իտէճէկի պու նութգ, նէ տերէճէ էհէմմիեէթլի թէլագդը օլունսա սեզա տըր։

Ֆրանսանընն ահվալը տախիլիեէսի —Ժէնէրալ Պուլանժէ վէսիլէսի իլէ— կիւնտէն կիւնէ պօղուլմագ իւզրէ տիր։

Ժէնէրալ Պուլանժէ, սօն սէյահաթընտան Բարիզէ ավտէթինտէ, քէնտիսինի կիզլէմէքտէ իտի իսէտ, շիմտի հեր եէրտէ պուլունմագտէն, վէ նօր էեալէթի մէպուսլուղունա ինթիխապ օլունմուշ իքէն, սաեիր մէպուսլուգլարատա նամզէալիկինի թէքլիֆ իթմէքտէն, վէ ըիեասէթէ գատար չըզաճաղընը սեօյլէմէքտէն իհթիրազ իթմէեօր։ Վէ իհթիրազ իթմէտիկի կիպի, Ֆրանսատա քէնտի լէյհինտէ թէվէճճիհ վէ ըէյլերի տէ կիթ կիտէ արթըրընօր։

Մաքիմ օլտուղու իւզրէ, Մ· Շալըմէլագուր, հէյհէթի վիւքէլաեը։ զաաֆիեէթինտէն տօլաեը, մուախէզէ իթմիշ, վէ Մ· Լէօն Սէյ, վէ սաեիրլերի տախի մումանիլէյհէ հէմէֆքեար պուլունմուշլար իսի։

Աեանընն, պաշ վէքիլ Մ· Ֆլօքէ ալէյհինտէ պուլունմալարը, միւշարիլէյհին, Պուլանժէ ֆիրգասը հագդընտա, մուամէլէյի էօրֆիկէ իճրա իթմէմիշ օլմասընտան նէշէթ իթմիշ իսէտէ, Մ· Ֆլօքէ, պէօյլէ պիր հարաքէթտէ պուլունսա իսի, մէտէնիեէթէ գարշը հարէքէթ իթմիշ օլաճաղը շէօյլէ տուրսուն, ֆիրգասի մէզքիւրէեէ տահա զիեատէ գուվվէթ վէրմիշ օլաճագ իսի։ պինաէն ալէյհ, էօրֆի, ռէօղ իլէ կէչիշտիրմէքլիկի թէրճիհ իթմիշ իսի։

Հէր նէ հալ իսէ, գուրա ուսուլու թէպտիլ իսիլմիշ, վէ գանունը էսասի թէէսիսի ֆիքրինտէ պուլունուլմագտէ, վէ ճիւմհուրիեէթ զաղէթալարը մումանիլէյհին Ֆրանսատան թարաբընը չթավսիեէ իթմէքտէ իսէտէ, Ժէնէրալ Պուլանժէ ֆիրգասը, կիթ կիտէ գուվվէթ քէսպ իթմէքտէ օլտուղունատան, օլ ճիհէթլէ Ֆրանսանընն ահվալը տախիլիեէսի շուեանը էհէմմիեէթ տիր։

Պուլկարիսթան իլէ Սըրպիսթանտան կէլէն խապէրլէր, պիրպիրլերինէ միւպաեին տիր· սնճագ, մէզքիւր իքի տէօվլէթտէ տախի թէշքիլաթը ճէտիսէտէն տօլաեը, գարըշըգլըգ պէր տէվամ օլտուղու սահիհ տիր։

Սըրպիսթանտա գրալ Միլան իլէ բատիդալար արասընտա, էլեէվմ պիր իթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլունմատըզը կիպի, Պուլկարիսթանտա տախի, դապինէ հէյեէթի էքսէրիեէթլէ, Լէպէրալ ֆիրգասընտան միթէշէքքիլ օլմաղլա, բրէնս Ֆէրտինանտընը, պու հէյեէթտէն խօշնուտ օլուպ օլմատըզը հագդընտա, վարիտ օլան խապէրլէր եէքտիկէրլերինէ բէք մուխալիֆ տիր։

Էշհասըլ կէրէք Սըրպիատա օլսուն, կէրէք Պուլկարիատա, Ասվթրիա՞մը եօղսա, Ռուսիա թարաֆընը՞մը իլթիղամ իթմէքճէ ֆիքրիլերտէ բէք չօղ մուխալիֆէթ մէվճուտ օլուպ, գրալ Միլան բրէնս Ֆէրտինանտ, վիւքէլալարընա զիեատէ էմնիյէթսիզլիք կէօսթերմէքտէ տիրլեր։

Պունունլա պէրապէր, նէ Ռուսիա վէ նէ տէ Ասվթրիա հիւքիւմաթը թարաֆլարընտան, պիր կէօնա միւտախէլէ վուգու պուլմամագտէ օլմաղլա, կէրէք Սըրպիա վէ կէրէք Պուլկարիատաքի գարըշըգլըգ լարընը, Էվրօբա բօլիթիգայի ումումիեէսինճէ պիր կէօնա թէէսիրի օլմահըպ, սըրֆ տախիլի մէսէլէլեր հիւքմիւնտէ գալաճագլարը տերքեար տըր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Պու կիւնքի Միւրվէթ տախի, տեվէթլու Ցակոբ բաշա հաղրէթլերինին, մալիեէ նէզարէթինէ էսալէթէն նասսը միւնասիպէթի իլէ, հագդը տեվէթլերինտէ մէտհ ու սէնալէր օգուտուգտան սօնրա, բաշայի միւշարիլէյհ հաղրէթլերինին Մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ էսալէթէն նասսընը, ումուրը մալիեէյի տեվէթին գարիպէն վէ սահիհէն քէսպի ինթիղամ իտէճէկինէ տէլիլ օլտուղունու պէհան իթմիշ տիր։

Պու կիճէ, Ասվթրիա սէֆիրի ճէնապէրինէ իքրամէն, Մապէյնի Հիւմայունատա, պիր զիեաֆէթի Սէնիյեէ քէշիտէ պույրուլաճաղընը Թ-ութ եաղըօր։

Պու կիւնքիւ Թ-ութտէ նէշր օլուպիր պէնատէ, սիղարա քահանալարընը պէհէր բաբէթլերինէ 5էր բարա մըգտարը պիր ըսմ վաղ օլունտուղու հալտէ, հիւքիւմէթէ ոէնէվի 300000 լիրալըգ պիր իրատա հուպրլէ կէլէճէկի, պիր գաթ թարաֆընտան մէրճիինէ խթիտատա վէ լաեիհա թագտիմ օլունմուշ օլտուղու եաղըմըշ տըր։

Իղմիր բիշկեահընտատ պուլունան Ալմանիա տօնանմասընտան պիր վաբօր, Սիսամ ճէպիհսինէ միւվասէլէթ իյլէմիշ, վէ զաղթանը, պիւեիւք ինիֆօրմալարընը լապիս օլտուգլարը հալտէ, դարաեա չըգարագ, Սիսամ պէյի Դարա թօտորի բաշա հաղրէթլերինի զիեարէթ իթմիշ տիր։ Ֆերտասը կիւնիւ, փաշայի միւշարիլէյհ հաղրէթլերի տախի, մէզքիւր վաբօր գօմանտանընա իտաէի զիեարէթ իյլէմիշ տիր։ Ինչպու միւնասիպէթլէ, Ալմանիա վաբօրու Օսմանը ռանճաղընը չէքմիշ, վէ մուզիգատախի, Համիտիյէ մարշընը թէրէնիւմ իյլէմէշ, վէ Վաբօր, լիմանտան հարէքէթինտէ, 19 բարէ թօպ ատմըշ տըր։

Բուսճուգտա թապ օլունան Մակէդոնիա զաղէթասընը մէմալիքի Շահանէեէ նուխսուլու մէն օլունմուշ տուր։

Ալիեէ միւպաշիրլարը իճրէթլերինին թէնզիլինէ, գարար վէրիլմէք իւզրէ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

Էվրօբա թրէնինին, Լիւլէ Պուրկազատա ուղրատըզը գաղա հագդընտա, վարիտ օլան սօն խապէրլերէ կէօրէ, թրէն, խաթատան չըգտըզը էսնատէ, Լէօֆոնիզ վէ արդասընտա պուլունան Ֆոնտէ իլէ պիր իքի Վ-ութ ղիեատէճէ, վէ տիկերլերի ճիւղիճէ խատարատիտէ օլմուշ վէ համտ օլտուն նուֆուսճա թէլէֆատ վուգու պուլմամըշ տըր։

Էվվէլքի կիւն էշխասը մուզիքրէտէն 12-քիշի շէհրիմիզտէն թարա օլունմուշ տուր։

Թիւրքճէ լիսանընն Մուսէվիլէր պէյնինտէ թատիմի իշիւն, Մուսէվիլէր թարաֆընտան զայրէթ օլունտուղու, վէ պու մադսէտլէ խասքէյտէ պիր էնճիւմէն թէշքիլ իտիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

Պու կիւն զապթիեէ նէզարէթինտէն նէշր օլունան պիր իսթատա, էսպապը մէսէրրէթտէն մատուտ օլան ճէմիեէթլերտէ էսկի վէ մամֆիհի, մաղարրաթը պէտիհի օլան պիր թագըմ ատեթլերի իլթիղամ իլէ գաղա վուգուսունա վէ ճեզա թէրթիպինէ սէպէպիեէթ վերմէք, ապլէն վէ հիքմէթէն շահանը գապուլ վէ թահսին օլմահահաճաղընա, վէ խալգը գաղա վէ ճեզատէն մուհաֆաղա մագսէտինէ պինաէն, պատէմս պէօյլէ ճէմիեէթլերտէ սիլահ աթմագտան թէվեգգի օլունմասը իսթար օլունմուշ տուր։

Բում Բաթրիգ խանէսինին միւզանէգատա պուլունտուղու մէսմուր Բատիշահի օլմաղլա, 1000 լիրայի Օսմանի իհսան վէ ինաեէթ պույրուլմուշ տուր։

Տիւն, Մէճլիսի Խասը վիւքէլա, իճթիմա իլէ, սաաթ 11է գատար իճրայի միւզաքէրէ էթմիշ, վէ սօնրա, խարիճիեէ նազիրը տեվէթլու Սաեիտ բաշա հաղրէթլերի, Սատրազամ հաղրէթլերի իլէ պիր միւտտէթ իճրայի միւզաքէրէ իթմիշ տիր։

Մէքթէպ չօճուգլարընն աչըլաթարըրլմասը, պու քերրէ Մէարիֆ նէզարէթինտէն էմր օլունմուշ տուր։

ՄԷՍԱԵԻԼԻ ՀԱԶԸՐԸ

ՍՈՒԱՔԻՄ

Շէհրի մէզքիւրիւն հալ ու մէվգիի հագդընտա, Ինկիլիզ զաղէթալարը պէր վէճհը աթի պէհանը էֆքեար իյլէմէքտէ տիրլեր։

Սինանբէյ զաղէթասընն Դահիրէ մուխպիրի ըէհիսը նուզղար Բիեաղ փաշա հաղրէթլերի իլէ վագը օլան պիր միւքատալէմէսինի պա թէլէգրաֆ իշար իթմիշ տիր։

Բաշակ միւշարիլէյհ հաղրէթլերի, Սուաքիմ իշէրիսինտէ, եէնիտէն հարաքէտթը թէարբիւզիեէի տաքէրիեէ իճրասը ֆիքրինի, թէմամըյլա ճէրհ ու թագպիհ իլէ, պէրապէր, Սուտան իլէ թիճարէթին եէնիտէն քիշատընա չալըշմագ զէմանը հէնուզ հիւլուլ իյլէմէնիպ, օ հէվալիտէ իւչ սէնէտէն պէրու մէրի վէ միւթթահրզ օլան ըեգապէթ բօլիթիգասընա գարշը կէլմէմէք տահա խաեբրը օլաճաղը միւթալէասընը տերմիեան իյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր զաղէթա, պէնամ մախսուսընտա, Սուաքիմտէքի տաքրին կէրի ալընմասը նէեէթինտէ պուլունուլմատըզը իմիտինտէ խտուկի պէհանը իլէ, պաղը իհթիմալթա գարշը, թէտարիքի պուլունուլմագ իւզրէ, պիրինճի թապտրլարատան պիրինին, պէյքի տէ Վատիի-Հալֆանէ նագլի իճրաաթը իսէտէ, Ժէնէրալ Կրանֆէլ Գօմանտասը ալթընտաքի դուվվէթ ասքէրիյէէնին, Օսման-Տիկմա ասքէրինին պիւսպիւթիւն բերիշան իմթէսի խուսուսու քեամիլէն հուսուլբէկզը օլմագտան էվվէլ, կէրի ալընմասը խաթաի ալիմ օլուպ, պու սուրէթէլ Ինկիլիզլերին քէսպ իթտիքլերի մուզաֆֆերիեէթին պիհուտէ զահմէթտէն իպարէթ գալարագ նաֆիլէ եէրէ գան տէօքիւլմիկինիւ իստատատէ մանլօլանրա հագդ վերիլմիշ օլուր տէմիշ տիր։

Տէյէ Նէ-ը զաղէթասը իսէ, պիլաաս, Ինկիլիզ ասքէրինին կէրուեէ ալընմասը ալէյհինտէ, տերմիեան օլունան տէլմիլին, վուգուաթը ախիրէ իլէ տահա զիեատէ քէսպի զաաֆ իյլէտիկի ըէեինտէ պուլունմագլա պէրապէր, մաղլուպիեէթիմիզ եէնիտէն պաշ կէօսթերմիշ, վէ Ժէնէրալ Կրէնֆէլին մուզաֆֆերիեէթի տէ պիրի ուրմագտա տէվամէ պիր սէպէպ մագամինտա պուլունմաշ տուր։ տէմիշ տիր։

Մէդքիւր զաղէթա, պէնամ մախսուսընտա, Սուաքիմտէքի տաքրին կէրի ալընմասը նէեէթինտէ պուլունուլմատըզը իմիտինտէ խտուկի պէհանը իլէ, պաղը իհթիմալթա գարշը, թէտարիքի պուլունուլմագ իւզրէ, պիրինճի թապտրլարատան պիրինին, պէյքի տէ Վատիի-Հալֆանէ նագլի իճրաաթը իսէտէ, Ժէնէրալ Կրանֆէլ Գօմանտասը ալթընտաքի դուվվէթ ասքէրիյէէնին, Օսման-Տիկմա ասքէրինին պիւսպիւթիւն բերիշան իմթէսի խուսուսու քեամիլէն հուսուլբէկզը օլմագտան էվվէլ, կէրի ալընմասը խաթաի ալիմ օլուպ, պու սուրէթէլ Ինկիլիզլերին քէսպ իթտիքլերի մուզաֆֆերիեէթին պիհուտէ զահմէթտէն իպարէթ գալարագ նաֆիլէ եէրէ գան տէօքիւլմիկինիւ իստատատէ մանլօլանրա հագդ վերիլմիշ օլուր տէմիշ տիր։

Տէյէ Նէ-ը զաղէթասը իսէ, պիլաաս, Ինկիլիզ ասքէրինին կէրուեէ ալընմասը ալէյհինտէ, տերմիեան օլունան տէլմիլին, վուգուաթը ախիրէ իլէ տահա զիեատէ քէսպի զաաֆ իյլէտիկի ըէեինտէ պուլունմագլա պէրապէր, մաղլուպիեէթիմիզ եէնիտէն պաշ կէօսթերմիշ, վէ Ժէնէրալ Կրէնֆէլին մուզաֆֆերիեէթի տէ պիրի ուրմագտա տէվամէ պիր սէպէպ մագամինտա պուլունմաշ տուր։ տէմիշ տիր։

Մօրնի Բօ-ը զաղէթասընա Իսկէնտերիսէէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ, Ժէնէրալ Կրէնֆէլին, քէսպ իթտիկի մուզաֆֆերիեէթէ տէվամ իլէ Հանտուպ իւզրինէ Եիբրիմէսի հագդընտա, Սուաքիմտէ շէհիրտէն կէօսթերիլէն արզուընդն հուսուլինէ չալըշաճաղընը կէօսթերմէէօր, գիրա, պունտա, Ինկիլիզ ասքէրինին Տէլթատա ավտէթ իթմէք իւզրէ, Սուաքիմի նէ եօլտա պօշալթաճագլարը պէհան իլէ պէրապէր, պիզզաթ Ժէնէրալին ալարը թալիմաթընը քէնտիսինի հարէքէթտէն մէն իթտիկինի, վէ, պինաէնալէյհ, քէսպ իթտիկի մուզաֆֆերիյէթին մէյվէսիզ գալմասընտան գօրգմագտա պուլունտուղունու սեպէպսիզլիկի իլավեթէն տերիհան օլունմուշ տուր։

Ս-ՐԷ-ԳԻՆ ԷՆԷ-, Սուտանիլերէ Սուաքիմ էօնիւնտէ վերիլէն տէրսին— Մ· Մօրի իլէ լօրա Բանտօլֆ Զըրչիլ հեր նէ տիեէպիլիրլէր իսէ տէսինլէր — էլղէմ պուլունմուշ իտուկի ֆիքրինտէ պուլունտուղունու պիլպէեան, հիչ լիւզումու օլմասրը եէրտէ գան տէօքիւլմէսինտէն տօլաեը, պիզ թէէսիւֆ իտէր։ վէ նօգսան պիր հէզիմէթտէն տօլաեը, հեր նէ սուբէթլէ օլուր իսէ օլսուն, պիր նէթիճէ հասըլ օլուպ օլամահաճաղընը քէնտի քէնտիմիզտէն սիվալ իյլէրիզ, տէմիշ տիր։

Մէդքիւր զաղէթա, խիթամը մէգալէսինտէ տէմիշ տիր քի, Խարթումա հիւքիւմէթի Մըսրրիեէ թէէսիս օլունմատըգճա, կէրէք խըթթէի Մըսրրիեէտէ վէ կէրէք ումումէն Աֆրիկանընն ճիհէթի շըմալ-շարգիսինտէ ատահիզ թէմամըյլա իտաէ օլունմահաճագ տըր։ Պունտան պաշգա, Նիլին եօղարըսընտա, հիւքիւմէթի Մըսրրիեէ թէէսիս իթմէտիրճէ, Սուաքիմտէն Պէրպերէեէ գատար թէմտիտի թալէպ վէ իճրասը պիր չօղ սէնէլերէ միւհթաճ պուլունտուղու պէհան օլունան շըմէնտըֆէր խաթթը կիպի թատավուրաթը նաֆիեէ հուսուլճաֆթէ օլա պիլէ, հիչ պիր իշէ եարամազլար։ Հիւքիւմէթի մէզքիւրէնին թէէսիսինտէն սոնրա, հեր շէյ եօլունա կիրէճէք տիր։

Տէյէ թէլէգրաֆ Պահրը Ահմէր սէվահիլինտէ ժուգու պուլուպ, քէնտի մուխպիրինին հաղրը պուլունտուղու մուհարէպէսինին սուբէթի վուգունին վէ սաաթ 8է չարեէք գալարագ նիհանէթ պուլմուշ իտուկինի միւպէյնին նէսուխէլերինի Լօնտրա սօղագլարընտա ֆիրուխթ իթմէրմիշ տիր։

Սուաքիմտէն յունվար 24 թարիխիլէ քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆլարա նէզարէն, Հաշինէ գատար սիւարի ասքէրիյէ պիր քէշֆը թէարուզի իճրա օլունուպ, Սուտանիլերտէն էսէր կէօրիւլմէմիշ իմիշ։

Ժէնէրալ Կրէնֆէլ Ինկիլիզ պահրինէ ասքէրինի կէօղտէն կէչիրիպ, ասաքիրի պէրբինէէնին մուավէնէթինէ պէհանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

Մուհասէրէնին իպլիխատընտան մահը հալին 20սինէ գատար, Սուաքիմտէ պուլունան ասքէրտէն 20 նէֆէր մագթուլ վէ 45 նէֆէր մէճրուհ վուգու պուլմուշ տուր։

Ալաֆ· դեկտ· 20սինտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ, Մըսրը ասքէրինտէն 6 նէֆէր թէլէֆ, վէ 37 նէֆէր մէճրուհ օլմուշ տուր։

Սուտանիլերին մէվագիի սապրդէսինտէ, միրալայ Կիչնէր գօմանտասընտա նէնի խթիհքեամլար ինչա օլունմագտա տըր։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Բ-ութ-ը վէ սէրպէսթի ֆիրգալարընա մէնսուպ օլան Սպուրչինա ադասը, հէյհէթլէ գրալ Միլանը հուզուրունա չըզարագ, նիզամ նամէյի էսասիի թատատիլ իմմակինտէն սոլանը, միւշարիլէյհ հիւսնի սուբէթլէ գապուլ իթմիշ տէ, գանունը էսասի լանի հասընա տանիր, Սպուրչինա մէճլիսինտէ իճրայի միւզաքէրէթ օլունմասընա միւտատտէ իտէմէնէ ճէկիլնի պէհան իթմիշ տիր։

Բ-ութ-ը լար, Ժէնէրալ Կրուիչ լէ սէրպէսթի ադասը Մ· Բիսթի թարաֆընտան գրալէ թագտիմ օլունմուշլար տըր։

Գրալ Միլան, Սգուբչինա մէճլիսին, ՆուԹգը Գրալի իւէ քիւշատ իԹմէեէճէք տիր։ Միւշարիէյ, Սգուբչինանքն քիւշատընտա, մաղ-պաԹայի ճէվապիեէ Թանզիմի միւ-զաքէրաԹընա մահէլլ պրագմաեա-ճաղ տէրէճէտէ, պաղը մուխԹա-սար սէօղլէր իտէճէք տիր։

Էշհասըլ մէմլէքէԹին ահվալը սինասիեէսի բէք զիեատէ միւսա-եիտ տիր։

Պէօհիւք Սգուբչինա մէճլիսի, դեկտեմբեր նիհասէԹինտէ, բէս-մէն քիւշատ օլունաճաղ տըր։

Մ. ՍԹԱՆԼԷՅ ՎԷ ԷՄԻՆ ԲԱՇԱ

ՍԹանլէյ վէ Էմին բաշա հագ-դընտա դեկտ. 24 Թարիխի իւէ Լոնտրատան իշար օլունտուղունա կէօրէ, ճոնանը նամ սէյահ, Ըս-Թանլէյ հագդընտա, 6 հաֆԹա-տան էվվէլ մալիւմաԹ ալընամա-եաճաղը իԹիգատընտա տըր։

Միրալայ ՎինԹոնը դավլինճէ, ՍԹանլէյ, Վատըլայէ միւԹէվէճ-ճիհէն, 1887 սէնէսինին յունիսինտէ, Զամպօեատան միւֆարէգաԹ իԹմէգտէն էվվէլ, Լոնտրատա վա-գը «Էմին Բիլիֆ» ԳոմիԹի նամ գոմիԹէեէ կէօնտէրտիկի պիր մէք-Թուպտա, ՎիգԹորիա Նիանզա նամ կէօլիւն ճիհէԹի ճէնուպիեէսինին եօգարուսընտա վագը, միսսնէրլէր մէվգիֆի օլան Մսալալատա, էրզագ վէ մուհիմմաԹ իւէ գաԹբրլարա մախսուս պիր անպար Թէէսիս իԹ-տրիլիմէսինի, վէ ԹաԹարլարը, մահէլլի մէգբիւբէ կէօնտէրմէսինի, մէգբիւբ գոմիԹէտէն բէճա իԹմէ-սի իւզերինէ, պու անպար պիր սէնէ էվվէլ ինչա օլունմուշ տուր։ Իշպու էրզագ իւէ միհիմմաԹը ալ-մաղա կէԹմէք իչին, ՍԹանլէյին եօլունու տէկիշԹիրմէսի իհԹիմալ-տէն ուղաղ տէկիլ տիր։

Մումիլէյհ միրալաերն իԹիգա-տընճա ՍԹանլէյ, սեպտեմբեր սո-նունտա, երինէ, սահիլի շարգիեէ տօղրու ազիմէԹ էԹմիշտիր։ Մսալա-լաեա կիԹտիկի իհԹիմալի նաղա-րը իԹիպարէ ալընտըղը հալտէ, սէյեահը մէշհուր, կէլէճէք ապրիլ վէ նիհաեէԹ մայիստէ, Ճֆրիգա-նդն սահիլի շարգիսինէ միւվասը-լէԹ իտէճէք տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան դեկտ. 24 Թարիխի իւէ եաղըլմըշ տըր։

Մ. ԻսԹօիլօֆ վէ Մ. Նաչովիչին իսԹիֆալարը գաԹիէն գապտ օ-լունմուշ տուր։

Սօպրանիեէ մէճլիսի բէյիսի Մ. Թոնչէֆին, ատլիեէ, վէ Մ. Սալա-պաշէֆին մալիեէ միւտիրիեէԹլէ-րինէ Թայինի օլունտուգլարընա տաեիր գարարնամէ, պու կիւն, Մ. ԻսԹանպուլօֆ Թարաֆընտան միլլէԹ մէճլիսինտէ գրաաԹ օլու-նաճաղ տըր։ միւտիրանը սաեիրէ մէմուրիեէԹլէրինտէ գալմըշլար տըր։

Մ. ԻսԹանպուլօֆ, մուհաֆազա-քարան ֆըրգասընա մէնսուպ օ-լան ըէֆիգլէրինին իսԹիֆալա-րընը իսԹիհսալ, վէ միտիրան հէյեեէԹինի, Թէմամէն «Լիպերալ» ֆըրգասը Թարաֆտարանընտան Թէշքիլ իտէպիլմիշ իսէ տէ, հէյ-եէԹի հաղըրէ, նէ բրէնս Ֆէրտի-նանարն վէ նէ տէ էճնէպի գոն-սօլօսլարընընն էմնիյեէԹի քեամիլ-լէրինէ մազհար օլմատընտան, միւտտէԹի մէտիտէ տէվամ իտէ-մէեէճէկի ումումէն զանն օլունու-եօր։

* *

ՊուլկարիսԹան հիւքիւմէԹինին ՑէրսաատէԹ վէքիլի Մ. Վուլգո-վիչ, ախիրէն մէմուրիեէԹլէրին-տէն իսԹիֆա իԹմիշ օլան Մ. Իս-Թօիլօֆ իւէ Մ. Նաչովիչին մէն-սուպ օլտուգլարը մուհաֆազա-քեար ֆըրգասը ազասընտան պու-լունտուղունտան, մումիլէյհիւ-մանընն, ՊուլկարիսԹան հէեեէԹի միւտիրանընտան խուրուճ իԹմէլէ-րի իւզերինէ, Մ. Վուլգովիչ տախի աղլ օլունարագ, եէրինէ Ֆիլիպէ միւԹէսարրըֆը Մ. ՏիմիԹրօֆըն կէօնտէրիլէճէկինի ՄէՀէրօֆ եազը-եօր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ)

Բարիզ 28 դեկտ.

ԳաԹիլ Բրատո, պու սապահ ի-տամ օլունտու։

Մէրգում իսաեին 3 քիշիեի դաԹլ իԹմիշ տիր։

ԲէԹէրսպուրկ 28 դեկտ.

Թէհէրանտան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, Ռուսիա Նուֆուզու, Իս-բանտա, Թէքրար քէսպի գուվ-վէԹ իԹմէքտէ տիր։ Շահ հաղ-ըէԹլէրի, Գարուն նէհրի իչին, Ինկիլիզ գունբանեասընա վերիլէն ԹէսհիլաԹը, Թաատիլ վէ Թահտիտ իԹմէք նիեէԹինտէ պուլունուեօր իմիշ։

Նարօլի 28 դեկտ.

ՎէֆաԹ իտէն Մ. Հիւտին եէ-բինէ, տիկէր մէպուս ինԹիխապ օ-լունմաղ իւզրէ, Սէն էեալէԹի (եա-նի Բարիզ շէհրի) միւնԹէխիպլէրի, յունվար 27սինտէ իճԹիմաէ տա-վէԹ օլունմուշլար տըր։

Ժէնէրալ Պուլանժէ, պու մէ-պուսլուղա, նամզէտլիկինի Թէքլիֆ իԹմիշ տիր։

ԲՕՍԹՈՆ ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐԸ

Ռօմա 25 դեկտ.

Շուա հաքիմի Մէնելէք իւէ Հա-պէշիսԹան հաքիմի եօհնա պէյ-նինտէ, ճէրէեան իտէն միւնասէ-պաԹընը գաԹ օլունտուղու, Մա-սուատան խապէր վերիլեեօր։

Վիէննա 25 դեկտ.

Սահիհ կէօրիւնէն շէյ չու տուր քի, գրալ Միլան. Թէրքի հիւ-քիւմէԹլէ, վէլիի ահտ բրէնս Ա-լէքսանտրընը ԹախԹա օԹուրտուլ-մասը, վէ գրալիցա ՆաԹալինին, Սըրպիաեա աեագ պասմամասը ի-չին, քեաֆֆէյի Թէտապիրի իԹ-Թիխաղ էԹմիշ տիր։

Լոնտրա 25 դեկտ.

ԻմբէրաԹօր Ֆրանսուա-Ժոզէֆ, Մաճարատա, ԳաԹօլիք պաշ գար-տինալը Սիմրա, պիր ԹահրիրաԹ իրսալ իտէրէք, միւմանլէյհ գար-տինալըն, կէլէճէք փետրուարատա, պիր գաԹօլիք գոնկրէսի Թէսավ-վուրընտան շիմտիկի սարֆը նա-զար իԹմէսինի Թավսիեէ, չինքի պու նիւմաեիչին, ԻԹալիա հիւ-քիւմէԹինին խոշնուտսուզլուղու-նու, վէ ԱվսԹրիա տէվլէԹինէ տէ զաեիլէեի մուճիպ օլաճաղընը պէ-եան էԹմիշ տիր։

Մատրիտ, 25 դեկտ.

ՎաԹիդանըն Մատրիտ շէհրի բիսգոպոսու, Բարանքն էմրի իւէ, պիր ԳաԹօլիք գոնկրէսի ադտը Թաասվվուրունտա պուլունտուղու, Իսբանիա պաշ վէքիլի Մ. Սակաս-Թա խԹիխապար իԹմէքլէ, գոնկ-բէյի մէգբիւբիւն միւզաքերէ ի-տէճէկի մէվատընը բրօկրամը Թանզիմ, վէ գապինէեէ Թադտիմ իԹմէսի, վէ իրատ օլունաճաղ նուԹգլարընը պիր ԹէֆԹիշ գոմի-սիօնունա հէվալէ օլունմասը լա-զըմ կէլտիկինի պէեան էԹմիշ տիր։

Սոֆիա 26 դեկտ.

Սօպրանիեէ մէճլիսի բիեասէԹի ինԹիխապընտա, Մ. Զախարիա ՍԹօեանօֆ, 165 բէյ դաղանտը-ղը հալտէ, Մ. ԸսԹօիլօֆ, 76 բէյ գաղանմըշ տըր։

ԲէԹէրսպուրկ 26 դեկտ.

Թէհէրանտէն քէշիտէ օլունան Թէ-լէկրաֆլարա կէօրէ, աեագ Թա-գըմը խալգըն պիր նիւմաեիչի նէ-Թիճէսի օլարագ, Թէհէրանտէն Շահ Աղիմ շըմէնտըֆէրինտէ իշլե-եէն պիր գաԹար, աԹէշէ վերիլմիշ օլմաղլա, պիր խայլի հօլճուլար, աԹէշտէ եանմըշլար տըր։ Հիւքիւ-մէԹ, Պէլճիգա գունբանեասը վէ-քիլլերինէ 400000 ֆրանգ Թազմի-նաԹ իԹա էԹմիշ տիր։ Պու վա-գրա, մէգբիւբ Թրէնին պիր Իր-բանլը չըղնամըշ օլտուղունտանն-շէԹ իԹմիշ տիր։

Բարիզ 26 դեկտ.

ՃիւմհուրիյէԹ Թարաֆտարը օ-լան պիլճիւմէ զաղէԹալար, ժէ-նէրալ Պուլանժէեէ դարշը, Մ. Օ-կիւսԹ Վոդէրինին, Բարիզ մէ-պուսլուղունա նամզէտլիկինի իլ-Թիզամ իտիեօրլար։ Աեան վէ մէ-պուսան ազասընին, տիւն վուգու պուլան պիր իճԹիմաընտա, Մ. Բիէր Պոտէնին նամզէտլիկինէ գուվ-վէԹ վերմէկէ իԹայլ դարար օլունմուշ տուր։

Վիէննա 26 դեկտ.

Ռուսիանըն Պէսարապիա իւէ Բօ-տօլի շէհիրլէրինտէ, Ռուսիա աս-քերի միեանընտա պէօեիւք հա-զըրլըգ կէօրիւլտիկիւ, վէ պիր Դաղազ ալաեընը, Էնիեէ սէվգ օլունտուղու, Քիշնէֆտէն խապէր վերիլիեօր։

ԲէԹէրսպուրկ 24 դեկտ.

Ռուսիանըն, Վիէննա «ԱԹաչէ ՄիլիէԹէրի» միրալայ Զօեէֆ, պու քէրրէ, ԲէԹէրսպուրկա ավտէԹ էԹմիշ տիր։

Մումիլէյհին սէյահաԹը, Ա-վսԹրիա տէվլէԹինին ԹէսլիհաԹ վէ ԹէտարիքեաԹը ասքէրիյէսի, վէ լինտէլիճայ, ԱվսԹրիանըն Սըր-պիսԹանտա իճրասընը Թէսավվուր իտէպիլէճէկի հարաքեաԹը ասքէ-րիեէ հագդընտա, մալիմաԹ վէ իյզահաԹ իԹա իԹմէք մագսէտի-նէ մէպնի իմիշ։

Լոնտրա 25 դեկտ.

Ռուսիա տէօվլէԹի իւէ, ճաբօն հիւքիւմէԹի պէյնինտէ, պիր մուա-հէտէյի խաֆիեէ ադտ վէ իմզա օլունմուշ օլտուղունա տաեիր, Թայդ վէ Սէնդրոդ զաղէԹալարընտա, պիր բիվաեէԹ նէչր օլունմուշ, վէ պու բիվաեէԹ, Միսրանիանը, Եօգօհամա սէֆարէԹի պաշ քեա-Թիպի, Մ. Ճիվան Դապալրօ տախի նագլ իԹմիշ օլմաղլա, մէվսուգ ատտ օլունուեօր։

ԹԷՐԷՊՊԻՒՐ

Քիպր վէ եախօտ Թէքէպպիւր, ԽրիսԹիեանլըղ տա էն պիւյիւք կիւ-նահլարատան պիրի, վէ պիրինճիսի ատտ օլունմուշ տուր։ Իմտի, մէզ-հէպ ճիհէԹին իյզահաԹընը, վաղի-ֆէսի օլանլարա, վէ միւգԹէտիր պուլունանլարա Թէրք իլէ, պիզ եալընըզ ճիսմանի նօգԹայի նա-զարատան պագարագ, պէեանը միւ-ԹալաաԹ իտէրիզ։

Պիզիմ տիգդաԹ վէ իսպաԹլա-րըմըզա նէզարէն, ճիսմանի չօգ, վէ բէք պէօյիւք խուսուսլարտա, Թէքէպպիւրիւն զարարատան զիեա-տէ մէնֆաաԹ վէ մուհասսէնաԹը կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան, տէ-կիլ պիւյիւք պիր կիւնահ, իլլա մուզայիրիտէ օլարագ, պիւյիւք պիր ֆազիլէԹ նամընը ալմաղլըղա շա-յէսԹէ կէօրիւլմէքտէ տիր։

Թէքէպպիւր նէ իտուկինի պիլ-մէեէն պիր ատէմ, ճէնապ վէ ա-զամէԹ նէ իտուկինի տախի պիլէ-մէմէքտէ, վէ հաԹԹա Թէնէզզիւլ էրԹիքեապ տէրէճէսինէ ինմէքտէ տիր։ Վէ պիր ֆէրտի վահիտ հագ-դընտա պու պէօյլէ օլտուղու կի-պի, պիր գավմ վէ պիր միլլէԹ հագդընտա տախի պու պէօյլէ օլ-մաղտա տըր։

Պիզիմ մագԹիմիզտէ, հէր քէս պիլիր վէ իգրար իտէր, վէ հաԹ-Թա Թագպիհ տախի իտէրէք սէօյ-լէր քի, Ինկիլիզ միլլէԹի, էն զի-եատէ միւԹէքէպպիր պիր միլլէԹ տիր։ Վէ այրը այրը հէր Ինկիլիզ իւզերինտէտէ պու խասսէ կէօրիւլ-մէքտէ տիր։ Վէ քիմսէ տախի ին-քեար իտէմէզ քի, էն զիեատէ պիւյիւք, զէնկին, վէ գուվվէԹի միլլէԹտէ, Ամերիգալըլար տախի ասլէն Ինկիլիզ օլտուգլարը ճիհէԹ-լէ պիրլիքտէ ալընարագ, Ինկիլիզ-լէր տիրլէր։

Վէ ԻնկիլիԹէրրա Թարիխտէ ա-զիքեար սուրէԹտէ կէօսԹէրմէքտէ տիր քի, միլլէԹի մէրգումէ, տա-յիմա միւԹէքէպպիր օլմուշ տուր, վէ տայիմատա, օլ սաեէտէ պիւ-յիւեիւպ իլէրու կիԹմիշ տիր։

Վէ մուզայիրի օլարագ, հէր Թա-րիխ կէօսԹէրմէքտէ տիր քի, հէր գանդի միլլէԹտէ Թէքէպպիւր ա-զալըպ, վէ մուզայիրի օլարագ Թէ-նէզզիւլ վէ իրԹիքեապ չօղալմըշ իսէ, օ միլլէԹ, քիւշիւմէկէ վէ զա-եիֆլէնմէկէ պաշլամըշ տըր։

Պունուն իսպաԹընը, մա Թէէս-սիւֆի ազիմ, քէնտի Թէվարիսի-միզտէ կէօրտիւքտէն պաշգա, հա-լէա պու կիւն վէ պու սաաԹա գա-տար տախի, ումումսուրէԹտէ, քէն-տի իւզերիմիզտէ կէօրմէքտէեիզ։

Էսկի վագըԹլարըտա պըրագա-լըմ, հալէա պու կիւն տախի, պիզ միլլէԹի Ռումիեանա, միւԹէքէպ-պիր տիր, տիեէրէք պագմագտա-եըզ, վէ իքիմիզտէ պիրլիքտէ եա-շամագտա օլտուղումուղտան, ֆիլ-վագը էօյլէ օլմասընը կէօրմէքտէ-եիզ, հալ պու քի, մէզքիւբ Թէ-քէպպիւրլէրինին մէյվէյէրինի տէ, հէր ան զըպԹէլէր կէԹիրէրէք, վէ հայրան օլարագ կէօրմէքտէեիզ, վէ պու հալտէ տախի պիզ, քիպրիմիզ օլմատընտան, հիչ պիր մահճու-պիյեէԹ էսէրի հիսս իԹմէքսիզին, քէնտի հալիմիզտէն մէհհուն օլուպ վէ գանսաԹ կէԹիրէրէք ալը՛գ ա-լը՛գ պագմագտաեըզ։

Պիզտէ, քէնտի գուսուրումուզա իպրագ իԹմէքլիքտէ պիւյիւք պիր Թէէլիքէ պուլունմագտատը, չիւն-քի բէք չօգլար (իւճէնմէքտէ տիր-լէր, վէ իշԹէ պու տախի պիր քիպրի-սիզլիք ալէամէԹի տիր։ Վէ եվվէլինտէն շունու տախի սէօյլէրիզ քի, նիյեէԹիմիզ, պիզտէ հէչ Թէքէպ-պիր Թաշրեան, վէ ճէնապ վէ ա-զամէԹ Թանրեան հիչ պիր ատէմ եօգտուր տիմէք օլմաեըզ, իլլա բէք ազ օլմասընը, վէ Թէնէզզիւլ վէ իր-Թիքեապընտա, բէք չօգ պուլուն-մասընը անլաԹտըրմաղ տըր։

ՏիգդաԹ իտէլիմ կէչմիշ հալլէ-բիմիզէ, էսէֆ օլունուր քի, պիզ, հիչ պիր վագըԹտա, քիպր պիրլէ, քէնտի քէնտիմիզէ, բուհանի եա ճիսմանի պիր շէյ իճատ եա իհ-տաս իԹմէեիպ, տայիմա պաշգա-լարտան եա Թագլիտ իԹմիշիզ տիր, վէ եախօտ այնէն ալմըշըզ տըր, հաԹԹա, քիլիսէ վէ մէզհէպ ճի-հէԹինտէ տախի, միւրաճաաԹը իրԹիքեապ իտէնլէրիմիզ բէք չօգ պուլունմուշ տուր. հէլէ սայիր ճի-հէԹլէրտէ, մէնֆաաԹը չախսիյէեէ իրԹիքեապլըյլա, ումումի միլլէԹ-միզին զարարընը վէ խարապընը մու-ճիպ օլան միւրԹէքիպլէր վէ տալ-դավուգլարըմըզ, գաԹան էքսիք օլմամըշլար տըր։

Վէ իշԹէ քէնտի զէմանըմըզտա պիլէ, հէր Թարաֆտա, պարի Թէ-քէպպիւրիմիզտէն նաչի օլարագ, քէնտիմիզ մէքԹէպլէր աչաճագ եէրտէ, պիզէ խասիմ օլանլարընն մէքԹէպլէրինէ միւրաճաաԹը տա իրԹիքեապ իլլէմէքտէեիզ։

Պիզտէ Թէքէպպիւր օլմատընտան տըր քի, նատիր իւլ էմմալ օ-լարագ, զաԹընը պիրի չըգըպտա, պիւյիճէք պիր սախավէԹ վէ պիր ֆազիլէԹ հիսսնի իպրէԹի վերտի-կինտէ, այնի գուտրէԹտէ պուլու-նանլարընն հիչ պիրի, պարի քիպրին-տէն նաչի, քէսպի չէրէֆ արզու-սինտէ պուլունմամագտա տըր, վէ քէզալիք Թէքէպպիւրիմիզ օլմատը-ղընտան տըր քի, միլլէԹճէ, քիլի-սէճէ, մէքԹէպճէ վէ ֆուգարա-ճա պիր իեանէ իԹասընա կէլինտիքտէ, հէրքէս աղլաշարագ, քէն-տուեի ֆագըր կէօսԹէրմէկէ, վէ պէշ զուրուշ էքսիք վերմէկէ չա-լըշմագտա տըր։

Պիզ չօգ տէֆա կէօրմիւշիւգ տիւր քի, ԲաԹրիգխանէտէ նշանտուու-Թիւն իճրասը կիւնինտէ, տիշար-տա աղալըգ վէ էֆէնտիլիք Թասա-լաեարագ, նիչէ քէնտուեի գուտրէ-Թինտէն չօգ զիեատէ սահիպ գուտ-ըէԹ կէօսԹէրմէկէ չալըշանլար, օրատա, պիր գաչ լիրա վէ եա-խօտ մէճիտիյէ էքսիք վերմէքլիք իրԹիքեապիյլէ, կիւվէկի օլաճագ-լար քէնտիլէրի խըամէԹքեար, վէ կէլին օլաճագլարը տախի պէսլէմէ կէօսԹէրմէկէ չալըշմըշլար տըր, վէ հալէա տա էմմալի կէօրիւլմէքտէ տիր։

Թէքէպպիւրիւմիւզ օլմատընտան տըր քի, ալէքսանդրիյէ, հէր ի-շիմիզտէ վէ հէր ախզ ու իԹամընը-տա եալանը, եէմինի, վէ հիյլէեի իրԹիքեապ իԹմէքտէ, վէ ալէլ խուսուս ճահիլլէրի, զայիֆլէրի, տուլլարը, էօքսիզլէրի, պէօնլէ-րի, միւպԹէտիլէրի վէ պիքէսլէրի ալտաԹմագտաեը, վէ պու հալին իսմինէ տէ, իշկիզարլըգ սըֆաԹը-նը վիրմէքտէեիզ։

Թէքէպպիւրիմիզ օլմատընտան տըր քի, բահիպլէրիմիզին, քահա-նալարըմըզին վէ մուալիմէրիմիզին գատը ու հայսիեէԹլէրինի արա-մագլըգ, Թանրմագլըգ, վէ Թէշ-վիգ իԹմէքլիկիմիզ շէյլէ տուրսուն, իւճրէԹլէրինի տախի, աատէԹա բը-բասա վէ լահանա մագամընտա բա-զարլըգլար իտէրէք քէսմէկէ չա-լըշմագտաեը։

Թէքէպպիւրիմիզ օլմատընտան նէշէԹ իլլէտիկինտէն տիր քի, պիւ-յիւք քիչիւք, պիրպիրիմիզէ, տա-եիմա, սուեուն ադընԹընը կիԹ-մէքլիկի, վէ վագըԹա ույմագլըզը, վէլհասըլ հէր հալէ գաԹլանարագ բարա գաղանմագլըզը, նասիհաԹ վիրմէքտէեիզ։ Պիզ օֆուզ սէ-նէտէն պէրու գալէմ մէյտանընտա օլտուղումուղտան, պիԹապի պինլ-էրճէ քէսան իւէ կէօրիչիւպ գօ-նուշմուշուզ տուր, վէ պունլարընն իչլէրինտէ, սաեիր ճիհէԹլէ չօգ իեի զաԹլար պուլունտուղունուտա, կէրչի կէօրմիչիւզ տիւր, հալ պու քի, քիպր ու ազամէԹ վէ ճէնապ ճիհէԹինէ կէլինճէ, բէք ազլարընա Թէստաիւֆ իտէպիլմիշիզ տիր։

Վէ ումումի սուրէԹտէ կիտիչիմիշ պէօյլէ օլտուղունտան տըր քի, տա-յիմա բարասը վէ նուֆուզու զիեա-տէ օլանլար, օլ պապտէ քէնտիլէր-տէն տուն հալտէ պուլունանլէրտէն, տէկիլ հիւրմէԹ, իւլա միւտահին-լիք վէ տալգավուգլուգ պէքլէմէք-տէ տիրլէր, վէ պինամէն ալէյհ, տէ-կիլ ալէսսէվիյէտ խալգըմըզ, իւլա բահիպլէրիմիզ վէ մուալիմէրիմիզ պիլէ, վէ չօգ տէֆատա խալգտան զիեատէ, միւտահինլիկէ վէ միւբա-յիլիկէ մէճպուր օլմագտա տըրլար, վէ պու կիտիչիմիզտէ, Թա պէչիքտէ-քի չօճուգլարա վարընճաեա գատար սիրաեէԹ իտէրէք, Թէքմիլ միլլէ-Թիմիզ օլ եօլտա պիր Թէրպիյէ ալմագտա տըր։

Թէքէպպիւրիմիզին ազլըզընտան տըր քի, մէքԹուպլարըմըզտա, քի-Թապլարըմըզտա, նուԹգլարըմըզ-տա, դամխանականլարըմըզտա, վէ զաղէԹալարըմըզտա, չօղ տէֆա միւտահինլիքտէն վէ պօշպօղազլըգ-տան պաշգա հիչ պիր շէյ կէօրիւ-լէմէտիկինտէն, վէ խալգտա տօղ-ըուեու եալանտան վէ միւպալաղա-տան ֆարգ իտէմէտիկինտէն, լա-եըգլը, լաեըգսըզ հէփսինէ պիր նազար իլէ պագըրմագլըգ ատէԹ հիւքմիւնիւ ալմըշ տըր։

Թէքէպպիւր վէ ազամէԹ իմիզին էքսիքլիկինտէն տիր քի, իքի եիւզ սէնէտէն պէրու, խասսէԹէն քի-լիսէմիզին Թէմէլինէ դազմա վուր-մագլըգ «ուիտ» վէ եէմինի իւէ գու-ըուլմուշ օլան ՄխիԹարեան Միա-բանուԹիւնունուն քիԹապլարընը, կիւեա, մահզա պիզիմ խայր ու մէն-ֆաաԹըմըզ իչին եազըմըշտը կիպի օգումագտա օլտուգտան պաշգա, պու կիւնէ գատարտա պիրի չըգըպ-տա, վէ մազարրաԹլարընա տիգ-գաԹ իտիպ տէ, էհալիեի սագրն-տըրմաեա, վէ գրիԹիգա գալպու-ըունտան կէչիրմէքլիկէ չալըշմամըշ տըր, վէ միլլէԹիմիզ իչինէ, իքի սարրտան պէրու, ճիզվէԹլիք Թօ-հումու էքիլմիշ տիր։

Քիպրիմիզ օլմատընտան տըր քի պիզ, պիզէ վէ հաԹԹա քիլիսէ-միզէ խասիմ նազարը յլա պագան-լարա, հէմ տօսԹ նազարը յլա պագ-մագտա պուլունմուշուզ տուր, վէ հէմտէ քիլիսէլէրինէ վէ մէքԹէպ-լէրինէ կիԹմիշիզ տիր։

Թէքէպպիւրիւմիւզ օլմատընտան տըր քի, հալէա պու կիւն վէ պու սաաԹա գատար, ԳաԹօլիք-լէր ՓաԹրիգխանէսինտէն, քէն-տիլէրէ տայիր հիչ պիր իլանըն, հիչ պիր զաղէԹամընա կէօնտէրիլ-մէսինին էմմալի պուլունմատընը մէյտանտա իքէն, հալէա պիզիմ Թաղանան խորհուրդլարըմըզ, վէ հաԹԹա պիզիմ Փրկիչ հոդաբար-ձուԹիւնումուզ, վէ տէ հաԹԹա պիզիմ Ընդհանուր Ժողովումուզ

եանի Փաթրիգխանէմիզ (1) թարգիչնտան խսէ, Դաթօլիք զաղէթասը ձէրիտէեէ մահուտ իլանլա՛ր կէօնտերիլմէքտէ տիր։

Թէքէպպիւրիմիզին ազլըզընտան պըր քի, էն ուֆագ պիր իգպալ եա չէրէֆ իչին ֆօտուլլանմագտա, վէ էն ուֆագ պիր իգպալըզլըզ վէ պիր քէտէր իչին տախի մէյեուս օլմագտաեզլ։

Թէքէպպիւրիմիզին ազլըզընտան պըր քի, տէկիլ եալընըզ պիւյիւք, իլլա էն ուֆագ պիր ֆայիտէ, պիր իւմիտ, պիր խաթըր վէ պիր դաչ զուրուչ իչին, քէնտի մէպտէ, մէսէք, վէ էֆքեարըմըզը թէպտիլէ, քէթմէ, վէ հաթթա ինքեարէ տախի իրթիքեապ ըթմէքտէեիզ տիր։

Թէքէպպիւրիւմիւզ օլմատըզընտան պըր քի, օթուզ սէնէտէն պէրու, պինլերճէ քէտան, ասլա մանկամաթլարը վէ մէհարէթլերի պուլունմատըգլարը հալտէ, քէնտիլերէ թէքլիֆ օլունան վէ եախոտ գուրա խասլէթ խտէն միլլէթճէ էն նա զիք վէ միւշքիլ մէեմուրիյէթլերի պիլէ գապուլէ ճէսարէթ իյլէտիքլերի կիպի, նիչէ գապիլիյէթի օլանլար տախի, անլերին ճէհալէթլերինի, վէ զերօտան էօթէեէ կէչմէեէն գուտրէթլերինի բէք ալեա պիլտիքլերի թագտիրտ, բէֆիգլիկէ գապուլ իտիպտէ, պիրլիքտէ թէզէքքիւրէ թէնէզզիւլ իյլէմէքտէ տիրլեր։

Թէքէպպիւր, ազամէթ վէ ճէնապճա հիսսիյատթըմըզը նէտրէթինտէն օլմայը տըր քի, ձէրիտէ, Մուշ վագասընտա, էնվայի հէզէեանլար օգուտուզտան պաչգա, եիզիմիզէ գարշը տախի, «սիզ, Քիւրտլէրտէն ազ իթատարլըսընըզ, Քիւրտլէրտէն ազ բարդայական սահիպի, վէ Քիւրտլէրտէն ազ թէրպիեէլիսինիզ» տիմէքլիկէ ճիւրաթ իթմիշ իքէն, հալէա, միլլէթ զաղէթասը նազարըյլա պագ ըլմազա իրթիքեա՛պ օլունմագտա տըր։

Ամեապա, պու մէրթէպէ իրթիքեապ, տինտարլըզըմըզը իֆրաթընտա՞ն մը, եանի թէքէպպիւրիւն, մահացու մեգ օլտուզունու պիլտիկիմիզէ՞ն մի, եօգսա, եիզիմիզէ գարշը օլան թահգիրի վէ խուսուսէթի, քէնտիմիզճէ պիր չէրէֆ ու իֆթիխար այտրըզըմըզ ճա՞ն մը նէչէթ իյլէմէքտէ տիր։ Որ ունիցի ականջո լսէլոյ՝ լուիցէ։

Էյէրչի, մաղալլահ, պու պէօյլէ խսէ՝ պիզ, քէնտիմիզի էօյլէ պիր չէրէֆ ու իֆթիխարը քեամիլէն խարիճինտէ թութարագ տէրիզ քի, ձէրիտէնին հագգը՝ վար իսէ տիր, զիրա, էկէրչի, մէզքիւր հագարէթին, եալընըզ եիւզտէ պիր տէրէճէսի, ալտրզրմըզ մալիւմաթը մէվսուգահա նէզարէն, տէկիլ թէքմիլ Քիւրտ միլլէթինին, իլլա, եալընըզ պիր Քիւրտ ալէյհինտէ պիլէ զուհուրա կէլմիշ օլսա իտի, միլլէթի մէրգումէտէ, օլ մէրթէպէտէ քիպր ու ազամէթ վէ ճէնապ հիսսիյեաթը վէ խտտասը վար իսէ տիր քի, միւմքին տէկիլ տիր, գապուլէ զէրրէճէ իրթիքեապ ըթմէեէճէք իտի։

Զանն իտէրիզ քի, ձէրիտէ, պիզիմ ազգասէրլերին քիպր ու ազամէթ վէ ճէնապընին տէրէճէսինի, պիր սուրէթի գավիյէտտէ անլամիշ օլտուզունտան, կիւեա Դաթօլիք զաղէթասը տէկիլ տիր կիպի, քէնտի իտարէլերինէ տայիր հիչ պիր պէնտ վէ միւթալաաթ տէրճ իթմէտիքտէն պաչգա, կիւեա պիզիմ զաղէթամըզ տըր, վէ պիզտէ, քէնտիլերինն նասիհաթլարընա միւհթաճըզ տըր կիպի, պիր թագըմտա չօճուգճա, ճիզվիթճէ, վէ մուզիրը պէնտլէր եաղտըրարագ տէրճ իտիպ օգ ութուրմագլըզա ճիւրա՛թ իյլէմէքտէ տիր։

Պրա՛վօ ձէրիտ, տօղրուսու, էկէր՝ պու պէօյլէ իսէ, հագգ սէնտէ՛ օլմալը տըր։

Հոդելոյս Գաբրիէլ սրբազան Այվազովսքիին, Մխիթարեան Միաբանութիւն հագգընտա վիրտիկի մալիւմաթըն տէվամը։

(6134 Ն-Հէյոռան պ-էլայեէ)

Բ. ԿՈՅՐ ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ,

Հնազանդութիւնը քրիստոնէական և կրօնաւորական պարտք մըն է, և գեղեցիկ առաքինութիւն։ առանց ասոր ոչ մարդկային ընկերութիւն կրնայ, ոչ միաբանութիւն կը կազմուի, և ոչ կարգ կանոն ու օրէնք կը պահուի։ Բայց այս հընազանդութիւնը բանաւոր և կամաւոր պիտի ըլլայ ոչ արդիւնք ունենայ Աստուծոյ և մարդկանց առջև։ Ճիզվիթ մեծաւորը այնպէս չէ։ կը պահանջէ որ իր հպատակները կ-բօրէթ հնազանդին իրեն, այսինքն հրաժարին իրենց բանականութենէն՝ որ մոքերնուն աչքն է, մարդկութիւններն ձգեն ու մէյմէկ անբան անասուններ դառնան, որպէսզի իր բարի ու չար հաճոյցն ու խելքին փչածին ծառայեցընէ զանոնք առանց դժուարութեան։

Յայտնի է թէ այս բանս ո՛րչափ հակառակ է աստուածային և մարդկային օրինաց, և ո՛րչափ վնասակար մարդկութեան ու Քրիստոնէութեան։ Վասն զի կ-ուզէ հնազանդուելու համար հարկ է որ կրօնաւորը իրեն տրուած հրամանին պատճառները ոչ հարցընէ, ոչ քննէ և ոչ դիտնալ ուզէ։ Հապա պէտք է որ խելք բանեցընելը իրեն յանցանք համարի, մեծաւորին խելքը (կամանխելքութիւնը) իր խելքին տեղը դնէ, և ինքզինքը բռնութեամբ համոզելով թէ ըրած բանէն ինչ դէշ հետեւանք ալ ելլէ՝ յանցանքը իրեն չէ, այլ մեծաւորին կերթայ, իր սիրտը հանգիստ պահելու կաշխատի։

Ճիզվիթը, և անոր հետեւող Մխիթարեանը, դէմ կելլեն այս խօսքիս՝ ըսելով։ «Ոչ, պ.դպէս չէ, այլ «երբոր առած հրամանդ յայտնա-«պէս մեղանչական բան է՝ պարտական չես հնազանդելու։» — Շա՛տ բարի։ բայց որովհետև կատարեալ հնազանդը, կայը հնազանդը, նախ և առաջ պարտական է իրեն տրուած հրամանները ամենեւին չքննել, ի՞նչպէս կրնայ հասկընալ թէ այս կամայն հրամանն ալ մեղանչակա՞ն բան է թէ անմեղ։ Ո՞չ ապաքէն յայտնի հակառութիւն է կ-ը հնազանդուիլ պատհանջելը, այսինքն աչքդ գոց քալէ ըսելը, ու միանգամայն ապպրելն որ չէլլայ թէ փոսի մէջ ինկաս։ Եւ այս հակասութիւնը ո՞վ չտեսնէր, եթէ ոչ այն կամաւորապէս անբանացեալ ճիզվիթն որ իր սահմանադրութեան հայհոյական մէկ խօսքը չտեսէ։ Ասոնց տեղ կառնու, և իր մեծաւորը Աստուծոյ տեղ կը դնէ՝ այնուհետև ինչ անօրէն հրամաններ ալ ընդունի անկէց, Աստուած ըսաւ ըսելով համոզած է գործ կը դնէ, ու իր սիրտը հանգիստ կը պահէ։

Այս սկզբունքը մէկ միաբանութեան մը մէջ տիրելէն ետև, մի՛թէ զարմա՞նք է որ ամէն տեսակ անզգամութիւն, անօրէնութիւն, լրտեսութիւն, դաւաճանութիւն, խարդախութիւն, ամբարշտութիւն, ոներու կործանմունք, տէրութեանց մէջ խռովութիւնք, և ամենայն ընկերական վիճակի վրդովմունքներ պատահին անոր ձեռքովը, ինչպէս որ պատահեր են ճիզվիթներուն ձեռքովը։ Ուստի և վայրապար չէ այն խօսքն որ Եւրոպացիք առակ ըրած են թէ «ճիզվիթներուն ընկերութիւնը թուր մըն է։ «կոխը Հռովմէ (ուր որ մեծաւորնին կը նստի), և ծայրը ամէն «տեղ։» Իրաւ է որ. Մխիթարեանք դեռ այս ստոիճանի կատարելութեան չեն հասած, բայց բռնած ճամբանին, մանաւանդ քանի մը տարիէ ի վեր, շատակ հոն պիտի տանի՝ եթէ սահմանադրութիւններին չփոխեն։

* * *

Գ. ՊԱՐՍԱՒԵԼԻ ՀԱՍԱՐԱԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Կրօնաւորական միաբանութեան մէջի միաբաններուն համար տեսակ մը ազդատոհմ՝ տեսակ մը ընտանիք սեպուիլը զարմանք չէ, վասն զի մանկական հատակէն մինչև ի ծերութիւն անոր մէջ կը մեծնան, կապրին, կը ծերանան ու կը մեռնին։ ուստի և իրաւամբ դովելի կատարելութիւն մը կրնայ համարուիլ կրօնաւորի մը հասարակութիւնը, այսինքն միաբանութեանը սիրոյն ու զարգացմանը համար աշխատիլը։

Բայց երբոր այս կատարելութիւնը արդարութեան սահմանէն դուրս կելլէ, երբոր աստուածային պատուիրանաց դէմ կուգայ, երբոր քրիստոնէական եղբայրսիրութեան կը հակառակի, ի հարկէ վնասակար և գարշելի պակասութիւն մը կը դառնայ։ Եւ սակայն ճիզվիթական սահմանադրութեան ուժովը Մխիթարեան միաբանութեան մէջ ալ քիչ շատ մրած է այս պարսաւելի հասարակասիրութեան հոգին։

Օրինակի համար, աստուածային և եկեղեցական պատուիրան է որ մարդս ինչ վիճակի մէջ ալ գտնուի՝ պարտական է ծնողացը իր ձեռքէն եկած ատեն օգնութիւնն ընել, մանաւանդ երբոր կարօտ, ծեր, հիւանդոտ ու չքաւոր են։ Ի՞նչ ըսելու է այն կրօնաւորին որ ես իմ հասարակութեանս պիտի ծառայեմ ըսելով՝ մինչև քսան և-րեսուն տարի իր տեսութեան կարօտովը ծերունի ծնողացը սիրտը հալեցընէ մաշեցընէ, ու թերեւս այն կարօտոյն ատատութենէն առնոյց կենացը կարճընալուն ալ պատճառ ըլլայ։ Ի՞նչ ըսելու է այն կրօնաւորին որ երկու ստակ ձեռքս որ անցնի՝ վանքս պիտի յաղարկեմ ըսէ, ու իր ծնողքը՝ որ իրեն կեանք տուեր ու վրան այնչափ խնամք ցուցուցեր են՝ օրուան ապրուստին կարօտ թողու իրենց ծերութեան ատենը։ Ո՞չ ապաքէն անգութ և անմիտ կեղծաւորութիւն է անոր ըրածը՝ երբոր իր ծուռ խղճմտանքը արդարացընել ուզելով ելլէ ըսէ թէ «Հայրս իմ և «մայրս իմ թողին զիս, և տէր իմ «ընկալաւ զիս։» Զուզեր մտածել որ ոչ թէ իր խեղճ հայրն ու մայրը թողեր են զինքը, հապա ինքը թողեր ու մոռցեր է զանոնք անհնարին անգթութեամբ և սուրբ գրքին խօսքը կամաւ կը ծռէ որ իր սիրտը հանգչեցընէ։

Դարձեալ, եթէ քրիստոնէական եղբայրսիրութիւնը աշխարհիս երեսէն անհետացած ըլլար, ապաքէն կրօնաւորական միաբանութեանց մէջ փնտռելու էր։ Ի՞նչ ըսելու է ուրեմն այն կրօնաւորներուն որ հասարակասէր երեւնալու պատրուակաւ՝ թէ՛ իրարու և թէ օտարաց ամէն տեսակ թշնամութիւն ու չարիք հասցընելու կաշխատին, իրարու դէմ մէկզմէկ լրտեսելով, բամբասելով, զրպարտելով, մէկզմէկու անունը աւրելով, արդիւնքը փճացընելով, և օտարաց՝ մանաւանդ ուրիշ կրօնաւորական միաբանութեանց դէմ անհաշտելի ատելութեամբ ու սատանիկ նախանձով հակառակութիւններ ընելով։ Եթէ հասարակասէր երեւնալէն առաջ Ջանային արդարասէր ու եղբայրասէր ըլլալ, ոչ ապաքէն՝ իրարու իրենց համար գրուած՝ լաւ պիտի հասկընային Աւետարանին մէջ Քրիստոսի Ցեառն մերոյ ըսած այն խօսքը որ երբ աշակերտներն ըսին իրեն թէ «Վարդապետ, տե-«սաք զմին զի յանուն քո դեւս «հանէր, և զմեր կնի ոչ շրջէր, և «արգելաք զնա», պատասխանեց անանց. «Մի արգելուք զնա. զի «ոչ ոք է որ առնէ զօրութիւնս յա-«նուն իմ, և կարիցէ հայհոյել զիս»

(Տե՛ւ-Ի)

ՁՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Զգիտեմ թէ ինչո՞ւ հինօրեայ ազգային սովորութիւն եղած է զմեզ միշտ Ցունաց հետ բաղդատել։ բաղդատութեան եղքը շատ անընտան է և անհամեմատ ի նպաստ Ցունաց։ Սակայն խորհնացուցին ժամանակէն սկսեալ միշտ Հայքս այն սովորութեան հետեւած ենք։ ուստի ես ալ չեմ ուզեր ընդդատ չեղիլ այս ազգային սնափառութենէն։

Արդ՝ Ցոյնք Կ. Պոլսոյ մէջ կրթական ահագին հաստատութիւններ ունին։ վաճառականական, ատուածաբանական վարժարաններ ի Հէյպելի կղզի, հոյակապ ուսումնարան ի Ֆէնէր, Զաբէոն և Պալլաս հոկայ վարժարաններ աղջկանց համար ի Բերա, թողունք թաղային և մասնաւոր անթիւ կրթարաններ մայրաքաղաքիս այլ և այլ թաղերուն մէջ։

Իսկ մենք ի՞նչ ունինք։ Բերայի Զաբէոն վարժարանին դէմ մեր խոնարհ կրթարանը, ա՛յնչափ խոնարհ որ խստ ամչկոտ օրիորդի մ՝աչքը անկէ վար չկոնարհիր ի գետին։ Մը-նացածներուն զուգակշիռն ալ ասոր համեմատութեամբ։ Եթէ ազգային դաստատուց մերթ ընդ մերթ բացած վարժարանները չըլլային, չգիտեմ թէ ի՞նչ պիտի ըլլար մեր կրթական վիճակը։ Այս հաստատութեանց ոմանք, աւա՛ղ, ընկըզմեցան ժամանակի փոթորկէն։ երկուքը միայն Պերպէրեան և Գուրդէնեան՝ կը ծփան տակաւին ալեաց երեսը։ Կան ազգասէրներ որ այս պատուաբեր հաստատութեանց ընկըզմելուն կսպասեն ժամէ ի ժամ. չկարծուի թէ մենք յիշեալ երկու բազմարդիւն անձեր շողոքորթելու համար կը գրենք՝ ԼԱՒԻՆ նման՝ ատնոնցմէ շահ մը ակնկալելով։ ոչ երբէք, ընդ հակառակն մեր յիշեալ երկու նշանաւոր դաստիարակաց հետ տարակարծիք եղած եմ և եմ ազգային, գրական, գիտական շատ խնդրոց մէջ։ սակայն ճշմարտութիւնը, ամէն կրքէ բարձր, դեր ի վերոյ պէտք է ըլլայ ամէն պարկեշտ մարդոյ համար։ Եւ ճշմարտութեան պարսաք մը կատարած կըլլամք եթէ ըսենք որ Պերպէրեան և Գուրդէն ազգովին վաշխարութեան արժանի են։

Անոնց վարժարաններէն դուրս ի՞նչ ազգային հաստատութիւն ունինք։ բաղում տարիներու կռիւ ծեծկըվուքէ վերջ բացուեցաւ Կեդրոնական վարժարանը՝ որուն բացման դէմ ոգի ի բռին կը մաքառէր արդի տեսուչը և որոյ ի նպաստ կը վաստաքանէր չափազանց միամտութեամբ կամ ազգասիրութեամբ Պերպէրեան։

Առաստելեալ լեռան երկունքն ալ անցաւ այս Կեդրոնականին երկունքը և դեռ չեմք գիտեր թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ արդիւնքը։ ուստի ես ստուգիւ կը խպնիմ Ցոյներէն, հարկաւ ասոնց հրապարակագիրներէն շատերը Հայերէն գիտցող տչխատակից ունին։ կը խպնիմ, մէկ պարզ թաղային վարժարանէ փիչ մը բարձր հաստատութեան մը համար մեր չորս հինգ տարիներէ ի վեր յարուցած ժխորէն։ Ցոյները տարեկան արդիւնաւոր քննութեանց տեղեկագիրներ միայն համեստօրէն կը հրատարակեն, անանց ստուգիւ մեծ տուն և մեծ քսակ ունեցող մեծատունները ներկայ կը գտնուին յաճախ այս քննութեանց, և այս առթիւ երբեմն մեր կեդրոնականին չէնքը քանի մ՝անգամ ծախու առնող պզտիկ գումարներ կը նուիրեն վարժարանց։

Իսկ մենք խուլցանք միայն աղմուկէն։ դեռ երկու օր է որ բացուած է, կրսենք, այս այնքան ցանկացեալ Կեդրոնականը, և տարիներ առաջ սկսանք երկու հարիւր անգամ ծանուցանել։

Ներսէս Վարժապետեանի ընկերը-ՆԵՒ-ը պիտի վճարէ Զալաթիոյ պարտքը (երկու հազար ոսկի՛) և պիտի բանայ Ն-Ի. կեդրոնականը։ (Ն-Ի. ը լսեցինք ապ-ին կսպասենք)։

Ներսէս Վարժապետին ընկերութիւնը բանակցութեան պիտի ըսկըսի Ազգ. Վարչութեան հետ,

Ներսէս Վարժապետին ընկերութիւնը բանակցութեան սկսաւ Կեդրոնականին բացման համար,

Ներսէս Վարժապետին ընկերութիւնը պիտի կոչուի Խնամակալութիւն Կեդրոնական վարժարանին։

Կեդ. Վ.ի Խնամակալութիւնը վերջնապէս կազմուեցաւ,

Կեդ. Խնամակալութիւնը իւր Ա. նիստը պիտի ընէ յառաջիկայ ուրբաթ,

Կեդ. Խնամակալութիւնը վարժարանին ծրագիրը պիտի չընէ,

Կեդ. Խնամակալութիւնը ծրագիրը չընաց,

Կեդ. Խնամակալութիւնը պաշտօնեայները պիտի ընտրէ,

Կեդ. Խնամակալութիւնը պաշտօնեայները ընտրեց,

Կեդ. Վարժ. պիտի բացուի Մայիսին,

Կեդ. Վարժարանին բացումը մինաց Սեպտեմբերին,

Կեդ. Վարժարանին բացման համար հանդէս պիտի չըլլայ այս տարի,

Կեդ. Վարժարանին աշակերտելոց արձանագրութիւնը պիտի սկսի յառաջիկայ Օգոստ. 20 ին,

Կեդ. Վարժ.ի աշակերտք համազգեստ պիտի հագնին օձիքին վրայ Կ. Վ. գրերը կրող,

Կեդ. Վարժ.ի տղայքը քանի մը թաղերէ պիտի խմբին և այսպէս խմբովին պիտի երթեւեկեն,

Կեդը. Վարժարանի. Եռ-ոեայ, քննութեանց մէջ ամենէն մեծ նիշ վաստակողներն հետեւեալներն են (իբր թէ Գաղղ. Սենթ. Պառպի կամ Եւրոպական ուրիշ ազգի մը մէկ համալսարանին նիշերն ըլլային),

Կեդը. Վարժ.ի պաշտօնեներն հետեւեալներն են, Կեդրոնական Վարժարանին քննութիւնք աւարտեցան ևն ևն հարիւրաւոր ևն։

Իսկ անցեալ շաբթու երեւցած վերջին ծանուցումը թեթեւութեանց գլուխ գործոյն էր. բաց ասել գուցէ չափով մը չարամտութեամբ ալ համեմուած էր։

Կեդրոնականին աշակերտներ. հետեւեալ վարժարաններէն եկած էին.

1 Լիսէէն,

4 Պերպէրեան

12 Դ-ոբէնի ևն ևն ևն։

Էյ լա՛ւ, հասկցանք, ի՞նչ կեղնասամ, ի՞նչ ըսել կուզուի ասոմանթ չէ՞ այս. քաւ լիցի, թէ մեր այս ՏՂԱՑՈՒԹԻՒՆԸ Պատ. Հոգ արարչութեան վերադրենք. այս ժողովին մէջ կան շատ բազմերախտ, մեծանուն ու մեծ անձեր. այս փոքրութիւնը անոնց գործը չէ, սակայն եթէ գործին մէջ ոտայ կա, երեւնի այդ Պատ. ժողովին պարտքն է օգնել նմա որ քալելու ատեն չինայ։

Ե. Մ.

(1 Պունտանտա զարիպնի սէօյլէեէլի՞մ մի, հէր նէ գատար նէզաքէթ իգթիզասընճա չիմտիեէ գատար եապմաեըլ սիւքիւթ իթմէշ իսէքտէ, զաեէթլէ չայեանը էմնիյէեէթ սուրէթտէ պլատզըմըզ մալիւմաթա նէզարէն, կէ-ռէք Ազգ. ժողով Սաննապետի Տօգթօր Թիյրաքեան էֆէնտի, վէ կէռէք Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայր հագրէթլէրի թարգիչնտան, վէ հաթթա պիտէ Ֆամ, Փաթրիգխանէ իլանլարընն, ըէսմի սուրէթտէ, եալընըզ պիզիմ զաղէթալարըմըզա վէրիլմէսի, վէ պունա մուխալիֆ հարէքէթէ ճիւրաթ օլունմամասը, էմր ու թէնպիհ օլունմուշ իսէտէ, ենէ իճրասընընն միւմքին օլմասը, կէչէն չարշէմպէհ կիւնքի ճէրիտէտէն անլաշըմըշտը։

Ամեապա պունուն սէպէպի՞ նէտիր, անըն ճէվապընը Փաթրիգխանէկ թէլքիտէրիզ։

Ամեապա պունա ճիւրաթ իտէնլէր քիմէ՞ր տիրլեր. անը տա պիլիրիզ էմմա, թէնէզզիւլ իտիպ տէ սէօյլէմէեիզ, չիւնքի անը տախի պիլմէք, վէ իճապընը իճրա իթմէք, Փաթրիգխանէնին ազամէթի իգթիզասընտան տըր։

Շունու տախի ունութմաեըզ պէեանէ քի, պիզիմ պու մէսէլէնի պու մէրթէպէ գօվալամագլըզմըզ, էօյլէ պագը նատանլարըն զանն իթտիքլէրի կիպի, գաթան պիր հասէտտէն նէչէթ իթմէեիզ, անճագ միլլէթլիք նամընա օլան քիպրիսիզտէն վէ ճէնապըմըզտան նէչէթ իթմէքտէ տիր. եօգսա, կէրէք Փաթրիգխանէ վէ կէրէք սայիր բէսմի մահէլլէր քէնտի իլանլարընը, սայիր Գաթօլիք վէ Փրոթէսթան զաղէթալարընա, վէ հաթթա սայիր միլլէթլէր զաղէթալարընա տախի կէօնտէրիրլեր իսէ, օլ վագթ սէսիմիզի պիլէ չըգարմաեըզ։

ՄԱՆԱՌԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի ՀԱՅՐԵՆԻ ԳԻՇԱՏԱԿԻՑ

Ամենայն ինչ ի Հայրենի գիշատակ։

Ամենայն ինչ ի Հայրենի գիշատակ։

Ամենայն ինչ ի Հայրենի գիշատակ։

ՊՈՒՐՈՒՍԱՏԱՆ ՄԻՔԹՈՒՊ

Գաղղիացիք առած մ'ունին որ կըսէ թէ խօսքի սովն օդի վրայ խօսիլ կուտայ, բայց այս տարուան օդերն ակամայ խօսիլ կուտան. ամառը սաստիկ տաքեր, ձմեռն ալ տարածամ և սաստիկ ցրտեր։

Գաւառիս Գեր. Առաջնորդ Բարթուղիմէոս սրբազանն հոկտեմբերի վերջերն յ'այց ելած էր իւր վիճակին, սակայն ամէն մը յետոյ ստիպուեցաւ վերադառնալ սաստիկ ցրտերուն պատճառաւ։ Նորին Սրբազնութիւն բաւական կարևոր տնօրինութիւններ ըրած է. վիճակային վարժարանք գոհացուցիչ վիճակի մէջ են, և կրօնափոխական շարժմունք չկան։

Առաջնորդ սրբազանի բացակայութեան միջոցին հոս այցելեց Պալըքէսէրի նախկին առաջնորդ Գեր. Տիմոթէոս եպիսկոպոսն. իւր հիւանդագին վիճակ գինք Պրուսայու ջրերն ձգած էր։ Տիմոթէոս սրբազան տարեւոր և ունևոր եպիսկոպոս մ'է. հակիրճ խրատականօք լի քարոզ մը խօսեցաւ. միայն թէ ինք իրեն անցելոյն վերաբերող անձնաւորութիւն յաճախ կը գովեր անցեալն և կ'ողբայր ներկային վրայ։ Նորահաս երիտասարդաց գաւազանին ու մօրուքին բաւական քարեր նետեց։ Գովեց Գեր. Բարթուղիմէոս սրբազանն ու Պրուսացին, որ 23 երկար տարիներէ ի վեր սիրով և համբերաշխութեամբ կ'ապրին, վասն զի շուտ շուտ առաջնորդ փոխելն այժմ մօտայի կարգ անցած է, կ'ըսէր։

Ամասյա 3 ին Հայաստանի առաջին Լուսաւորչաց, Թադէոս և Բարթուղիմէոս Ս. առաքելոց, տօնն էր, որ երեակ նշանակութիւն ունի Պրուսայու համար, վասն զի իւր սիրելի Առաջնորդի անուն Բարթուղիմէոս է, և այդ անուան նուիրեալ է իւր աղջկանց վարժարան։ Այդ օր աղջկանց վարժարանի մէջ գողտր հանդէս մը տեղի ունեցաւ, և առաւօտէ մինչև երեկոյ կառավարական ամէն կարգի պաշտօնեայք, ազգայինք և օտարազգիք փութացին շնորհաւորել զՆորին Սրբազնութիւն։

Վարժարանք՝ շնորհիւ Ս. Առաջնորդի յոդնաջան հոգատարձութեան և Ուսումնասիրաց ընկերութեան, բարեկարգութեան մէջ կը շարունակին։ Ուսումնասիրաց ընկերութիւնն իւր 28 տարի տարին թեակոխելոյն առթիւ Առաջնորդ սրբազանն որոշեց յորելեան մը կատարել։

Վերջին օրերս իւր մահկանացուն կնքեց Կիւմիւշեան Դանիէլ աղան, որ իւր ազն. գերդաստանի երիցագոյն անդամն էր։ Կիւմիւշեանք 30 տարիէ ի վեր աստ հաստատեալ են և բաւական կարևոր ազգ. ծառայութիւններ մատուցած են իրենց հայրենեաց, կեսարիոյ։ Դանիէլ աղա գաւառ. դատաստան. խորհրդոյ մէջ պաշտօն վարած էր։ Գեր. Առաջնորդ սրբազանն դամբանականաւ մը գովեց իւր հեղ ու բարեպաշտ կեանքն։

Լրագրաց մէջ կարդացինք Սրբուհի մայրապետի ծանր հիւանդութիւնն։ Անցեալ կիրակի Ս. Առաջնորդ հայրն յատուկ և ազդու քարոզով մը պատմեց կենսագրութիւնն այդ գթութեան քրոջ, որ կրնայ ըսուիլ մեր մէջ առաջին և օրինակելին է. ժողովուրդն յորդորեց հանգանակութիւն մը ընել օգնելու համար նորա սրբանոցին, որ այժմ իւր անման մօր հիւանդութեամբ աւելի ևս կարօտ է հանրային գթութեան։ Ի մասնաւորի գովեց և օրհնեց Կ. Պոլսոյ այն բարեպաշտ ու ողորմասէր ընտանիքներն, որ հանգանակութեան և այլն բարեսիրական գործոց մէջ նախաձեռնութիւնն կըստանձնեն։ Ի ժամ Ս. Պատարագի ևս յատուկ Տէր ողորմեա ըսել տուաւ վասն ապաքինութեան Սրբուհի մայրապետի։

Կիմանամք թէ վալիի միջավայր մը կուգայ ձէմալ պէյ անուն. սա անշուշտ գործակից պիտի լինի մեր Վսեմ. կուսակալին երկրին յառաջդիմութեան մասին։

14 դեկտ. 1888
Պրուսայ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրի, տիւն սապահ, Մայր-Եկեղեցիսէ բէք միւէսսիր պիր քարոզ վէրմիշ տիր։

Տիւն Սամաթիա Ս. Գէորգ քիւխէսինէ, քարոզիչ Արժ. Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան, Ս. Յակոբ եօրթուսու միւնասիպէթիյլէ, ատէթի գատիմէ իւզրէ, մութանթան սուրէթէ, Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ, վէ Վսեմաշուք Յակոբեան Միքայել վէ Յովհաննէս էֆէնտիլէրին միւթէվէֆա բէտերլէրինին րուհու իչին, բահմէթ տուսաը օգունմուշ տուր։

Նասրլ.քի մալիմ տիւր, քիլիսէյի մէզքիւր, միւշարիլէյհ Յակոբեան էֆէնտիլէր հիմմէթի սահէսինէ եաբըլմըշ տըր. լաբին էսէֆ իտէրիզ քի, Աղգ. Ժողով, մէզքիւր Ազգային—Բարերարլար հագգընտա, հէնուզ թէշէքքիւր գուրբաը վիրմէմիշ տիր։

Ումարըզքի, Խառն Ժողով, իշպու մուգատտէս վաղիֆէնին իճրասը իչին, լազըմ կէլէն լաեհաեը անգարիպ թագտիմ իտէր։

Տիւն Օրմանեան Գեր. Տ. Մաղաքիա Սրբազան, Ս. Փրկիչ խասթանէսի քիլիսէսինէ, միւթէվէֆա Մանուկեան Յարութիւն էֆէնտինին րուհու իչին, մութանթան սուրէթէ Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ, վէ հոգեհանգիստ տուսաը իճրա իթմիշ տիր։

Միւթէվէֆանին էվլատ վէ միւհթէրէմ ֆամիլեասը թարաֆընտան, մահէլլի մէզքիւրտէ սաբին 600 գատար պիչարէկեանա միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

Ամեն. Տ. Խրիմեան Սրբազան հաղրէթլէրի տահի, տիւն, Իսկիւտար Ս. Խաչ քիլիսէսինէ միւթէվէֆա Յակոբ Պատրիարքին րուհու իչին, Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ, վէ բահմէթ տուսաը տահի օգունմուշ տուր։

Էօնիւմիւզտէքի չարշէնպէհ կիւննիւ, Քաղաքական Ժողով, Գալաթա քիլիսէսի խորհրդարանընտա, իճթիմա իտէճէք տիր։

Ալտրղըմզ մալիւմաթանէզարէն, զաղթիւէ նաղբը աթուֆէթլու Քեամիլ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի, պու կիւն, միլլէթիմիզ Փաթրիարխանէսինէ թէշրիֆ իտէճէքլէր ի միշ։

ԼՕՐԻՍ ՄԷԼԻԳՕՖԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Էրմէնի իւլսաը Ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆըն վէֆաթ իթտիկի սօն խապէրլէրտէն տիր։

Միւշարիլէյհ, 1826տա Թիֆլիստէ տողուպ, 17 եաշընտա իքէն, խրտմէթի ասքէրիկէէ տուխուլ իթմիշ, վէ Ռուսիա զապթանը մեհանընտա, բէք իլէրիտէ պուլունմուշ տուր։

1887տէ, Դավգասիա օրտուսու պաշ գօմանտանը Ժէնէրալ Լօրոնցօֆըն եավէրլիք խրտմէթինտէ իտի։

Լօրիս Մէլիգօֆ, 1855տէ Տէվլէթի Ալիէէ իլէ Ռուսիա մուհարէպէսինէ քէմալի զայրէթլէ իշթիրաք իթմիշ տիր, վէ Գարս չէհրինին զապթընտան սօնրա, չէհրլի մէզքիւրէ վալի նասպ վէ թաեին օլունմուշ տուր։

Միւթէվէֆայի միւշարիլէյհ, Տէօվլէթի Ալիէէ իլէ Ռուսիանին սօն մուհարէպէսինտէ, Անատօլուտա Մըխթար բաշա հաղրէթլէրինին օրտուսու իլէ մուհարէպէ էթմիշ օլան Ռուսիա ասքէրինէ գօմանտա էթմիշ, վէ 1875տէ, գօնթլուգ բիւթպէսինի իհրաղ էյլէմիշ տիր։

1879 տէ, Խարգօֆ չէհրի վալիի ումմումիլիք մէմուրիյէթինի իշղալ իթմիշ տիր, լաքին, պիր սէնէ սօնրա, հաշմէթլու Զար հաղրէթլէրինին նէզտինէ ճէլպ օլունարագ, մէէզունիյէթի մութլագա իլէ, պիր պէօեիւք իճրա գօմիսիօնը բիեասէթինէ նասպ օլունմուշ տուր։

Սէնէյի մէզքիւրէ մայիսինտէ, իտարէ իշլէրինէ տողրուտան տողրուեա իշթիրաքտէն ֆէրաղէթլէ, Շուրալի տէօվլէթ ֆախրի աղալըը իլէ իմպէրաթօրուն եավէրի ումմումիլիք մէմուրիյէթլէրինի մուհաֆազա, վէ անտէն պէրու քեամիլէն քէօշէի ինզիվատէ եաշամագտա պուլունմուշ տուր։

ԹԷՆԷՖԷՖԻՐ

Միւհթէրէմ բէֆիգիմիզ Աբէէզ զաղէթասը, ճիւմա իրթէսի կիւնքի նիւսիսէսինտէ, զաղէթամըզդըթասընըն պիւյիւտիւլմէսինտէն տօլայը, պէեանը մահզուզիյէթ իթմիշ, վէ հադգըմըզտա հիւսնի թէվէճճիւհ իգհար իյէմիշ օլտուղունտան, բէֆիգիմիզին հէյեթի միւհթէրէմէյի իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ խասսէթէն թէշէքքիւր իթմէքլիկի վաղիֆէտէն ատտ իտէրիզ։

Ա. Զ. Դ

Թաղական խորհուրդս տեղեկանալով որ ազգային զանազան հաստատութեանց ի նպաստ մայրաքաղաքիս մէջ դանձանակիր պաշտօնեաներէն ումանք յանուն Ս. Դէորդ եկեղեցւոյ Սամաթիոյ դանձանակ կը շրջագայեն, ներկայ ծանուցմամբ պարտ համարեց յայտնել ի գիտութիւն Հայ ժողովրդեան թէ թաղիս Ս. Դէորդ եկեղեցւոյ գանձանակն Սամաթիոյ մէջ միայն կը շրջաբերի և ո՛չ յայլ թաղ։

(Դէպ)

15 դեկտ. 1888
Սամաթիա.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Դեկտեմբեր 19

Էսկ. Ռում. տիւն ոգ. գբ. Գ. Բ	18–18
» » » էն եիւքսէք	16–20
» » » էն աշաղը	16–18
Պու սապահ աշըլտը	16–19
Խթիգ. տախիլի տիւն դաբ Գ. Բ.	38–30
» » էն եիւքսէք	38–31
» » էն աշաղը	38–24
» » աշըլտը	38–30
Մըսըր միւթահհիւտ գաբ.	–
Պու սապահ աշըլտը	–
Սէրի Ա. Գ. Բ.	27–
» Բ.	15–25
» Գ.	16–19
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	46–50
Ագճէ ֆայիզի	8–
Բաբոր, ղուրուշ	–
Հէվալէսիզ »	30–

ՊԱՆԳԱ ԱԳՈՒՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ Գ. Բ.	8-28
Իսթանպոլ պանգասը	7- 5
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-25
Թրամվայ	4-30

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղբ.	Փբ.
Պէեազ Սէճիտիյէ ֆարգը	109-	5
Մէթալիք »	102-	10
Պէշլիք »	103-	30
Ալթընըզ »	103-	20
Ինկիլիզ լիրասը	110-	30
Ֆրանսըզ լիրասը	87-	32
Բօլ	91-	25
Գրիմից ալթունու	51-	10
Գարպոն գայմէսի	8-	80

ԹԱՍՖԻՅԵԼ

	Ղբ.	Փբ.
Իրի	11-	
Ուֆաղ	12-	10

Սալըգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Ս. յովազեան էֆէնտի, Գալաթատա Բէնէչէպիհ- ազարընտա, Իրսի խանընտա պիր մաղազա քիւշատիյլէ, նէֆիս զէյթուն եաղը, վէ լէզիզ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինսէնտէ սապուն, վէ քէզալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժօրժ Սալամոն գօնեազը տահի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմնուն օլմալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆլերի եէթար վէ տավէթ օլունուր։

Պողոս ատասընտան պիր սէնէլիքտէն երիկրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Գրալրըսըն տահի Գումանտարիա թէսմիեէ օլունան շարապլարը պուլունտուղունտան, լիւզումա պուլունան զաթլարըն մալիմաթը օլմագ իւզրէ, իլան օլունուր։

Ի Լ Ա Ն

Ալէլ ումումի էրմէնի մէքթէպլէրինտէն չզան թալէպլէրին թիւրքճէ եաղըլարը, հիւսիւն վէ իմնա ճիհէթի իլէ տուն օլտուղու էքսէրիա կէօրիւլմէքտէ օլուպ, մէքթէպլէրտէ հիւանիւ խաթթըն լիւզումա տահի, էն էվվէլ Գուրգէն էֆէնտինին թահթը իտարէսինտէ պուլունան Հայկական մէքթէպինտէ պիր սէնէտէն պէրու, մէզգիի իճրաեէ գօնուլարագ, աճիզլէրի թիւրքճէ հիւանի խաթթ թալիմիթմէքտէ օլտուղումտան, մէքթէպի մէզքիւր թալէպէլէրինին եաղըլարը ատէթա պիր գալէմտէ միւտէթի մէտիտէ չալըշմըշ քեաթիպլէր եաղըսընա թէմամը իլէ միւշապիհ օլտուղու միւտիրի միւմայիլէյհին տահի թահթը թաստիգինտէ օլմաղլէ, ճիւզի պիր մաաշ իլէ հէր հանկը մէքթէպ խաթէր իսկ օրաեա տահի կիտէճէք վագթըմ օլտուղունու իլան իտէրիմ։

ԱԼԻ ՂԱԼԻՊ

ՄՕՆԹԷ ՔՐԻՍԹՕՖՈՅԻ ՈՐԴԻՆ

Պէշինճի ճիլտ նէշր օլունուպ, պիր ճիլտ պագի գալմըշ տըր։

Յարութիւն Քրիստափորեան թարգմանընտան թապ վէ նէշր օլունան պու բօման քիթապընը, նէ տէրէճէ չաեանը միթալէա օլտուղու հագգընտա պահա կիրիշմէկէ, վէ պինէէն ալէյհ գարիինի քիրամ հազարթընա թավսիեէէ լիւզում կէօրմէկիզ. անճագ չու գատարընը պէեան իտէրիզ քի, մէզքիւր բօման հէյման հէր լիսանա թէրճէմէ իտիլմիշ վէ եիւզինէրճէ սարի օլունմուշ օլուպ, էլան թապ վէ նէշրինէ տէվամ օլունմագտէ, վէ պու սուրէթլէ Ֆրանսանը էֆքեար, ատաթ, ախլէպ վէ մէտէնիեէթինէ սաեիր միլլէթլէր տահի միւշթէրէք վէ հիսսէտէնտ իտիլմէքտէ տիր։

Հէր քիթապը տիւքքեանլարընտա վէ պա խուսուս սուճու օղոս վէ Յակոբ աղալարըն տիւքքեանլարընտա, վէ չարշը գարուսունտա Սէրգթաշի խան գարշըսընտա թիւթիւնճի Գէորգ աղանին տիւքքեանընտա պէհէր ճիլտի 10ար ղուրուշ ֆիեաթլա սատըլմագտէ տիր։

ՆՈՒԷՐ ԿԱՂԱՆԴԻ

ՀՆԶԱԿ

Հաւաքածոյ զուարճարանութեանց
Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. Հատորք
Ի միասին կազմեալ
Գին 30 դահեկան

Այն հինգ հատոր հաւաքածոյն որ ասկէ առաջ 60 դահեկանի կը վաճառուէր, այս անգամ 20 ճեռք մնացած ըլլալուն՝ կաղանդի առթիւ որոշուեցաւ կէս գնով այն է 30 դահեկանի վաճառել։

Կը գտնուի Պահճէ-գարու Ջրավաճառ Պօղոս աղայի քով։

ՄԷՏՐԷՍԷ

Եախօտ
ՄԻՖԹԱՀԸ ԻՄԼԱ
ՃԻՒՋԻ ԷՎՎԷԼ,
ՀԷՃԷ, ԳՐԱԱԹ ՎԷ ԻՄԼԱ ՈՒՍՈՒԼՈՒ
ԷՍԷՐ
Ա. ՍԷՐԱՅԻ

Իգնատիոս Սէրայտարեան էֆէնտինին իշպու էսէրի, թիւրքճէ գըրաաթը իչին սուհուլէթպախշ օլուպ, վէ մէքթէպլէրտէ իսթիմալի զրմինընտա միացեալ ընկերութիւն թարաֆընտան տահի պիթթահսին դասլուլ օլունմուշ օլտուղունտան, ումումի մէքթէպլէրտէ տահի իսթիմալիյէ հէմ շակիրտանընն իսթիֆատէսինէ, վէ հէմտէ միւէլլիֆինին թէշվիգինէ հիսմէթ օլունմասընը խասսէթէն թավսիեէ վէ իխթար իտէրիզ։

ԶԱՎԱԼԼԸ ԶԷՎՃ

Եախօտ
ՄԻՆԱՍԻՊԷԹ ԻԼԷ ԱԼԱԳՈ

Պու կիւնլէրտէ պալատէ մուհարբէր իսմ իլէ, բօման օլմաերպ ճիտտէն վուգու պուլմուշ զաեէթլէ ճալիպի ախգաթ վէ իպրէթ ալընըպ խսթիֆատէ օլունճագ պիր հիքեաեէ նէշր օլունմուշ օլուպ, պէօյլէ պիր մէշհուր հիքեաեէտէն լէզզէթեաղ վէ ֆայիտէմէնտ օլմալարընը ումումի միլլէթիմիզէ թավսիեէ իտէրիզ։

Սաթըլտըզը մահալլէր Իսթանպոլտա Զագմագճըլար եօղուշունտա 47 նումէրօլու տէֆթէրճի Մանուկ աղանին տիւքքեանը, վէ Քէօրբիւ պաշընտա սուճու Պօղոս աղանին տիւքքեանը տըր, վէ հէր զաղէթա միւվէզզիլէրինտէ տահի պուլունուր։

Միլլէթիմիզտէն պիր էհլի սանաթ քիմսէ, խայլու վագըթ խասթէլիք չէքմէքտէն սօնրա կէօղլէրի պոզուլտուղու իչին սանաթընա տէվամ իտէմէտիկի վէ իքի սէնէտէն պէրու տէօրթ նէֆէր չօճուղու իլէ սօն տէրէճէ զարուրէթէ տիւչար օլմուշ իտիւկի ճիհէթլէ, պիր էհլի սէվապ զաթ պու հիքեայէյի թապ իթտիրիպ պիւթիւն հասըլաթընը մէրգումի պիչարէեէ թախսիս իտէճէք տիր քի, օլ պիչարէ տախի մէպլաղը մէզքիւրիս էլինտէ սէրսաեէ իտիպ պիր իշթութարագ չօլուգ չօճուղունուն էքմէք բարասընը թէտարիգ իտէպիլսին։

Պու խուսուս մալիմ օլտուգտա իպու հիքեայէնին նէ տէրէճէ չաեանը թէշվիգ օլաճաղը զահիր վէ նիմանեան օլուր։

ՕՐԱՑՈՑ

ԵՒ
ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՕԴՈՑ

1889

—o—

սեփհականութիւն
Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԻՆ
ՀԱՅՈՑ

—o—

Տպագրութիւն Գ. Պաղտասարեան
(Արամեան)

Մէզքիւր օրացոյցուն պիւյիւք վէ քիւչիւկիւ չէգմէշ օլմաղին, սաթըլմագտա տըր։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՆՕՏԱՐԻ ՀԱՅՈՑ
ՀԱՒԱՔԱԾԱԼ ԵՒ Ի ԼՈՅՍ ԱՏԵՆԱԼ
Ձեռամբ
Տ. ՂԵՒՈՆԴ Ծ. Վ. Ի ՓԻՐՂԱԼԷՄԵԱՆ
ՏՈՍՊԵՑԻՈՅ ՎԱՐԱԴԱ ՎԱՆՈՒՑ
ՎԱՆԱԿԱՆԻ

—

ՏՊԱԳՐ. ՆՇԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ 1888

—o—

Ի Ցիշատակ Ազնիւ Ազգայնոյս Մանչէսթրի 232 երեսէ բաղկացեալ մաքուր տպագրութեամբ, գործ մը՝ որ կը պարունակէ Տարեբերեան նշանաւոր իրաց եւ անձանց, տրյանութիւն եւ չէշտակութիւն, յեռութիւն մարդկոյց հանդերձ կարեւոր ծանօթութեամբք եւն. բազմաքիրտ երկանց արդիւնք Արժանապատիւ Աշխատասիրողին որ գրասէր եւ բանասէր ազգայնոց թանկագին նիւթեր կընծայէ եւ որոյ հրատարակութեան համարի վաղուց կը փափաքէին բաղումք։ Հետեւապէս հատոր միայն հրատարակեաց եւ Առաջի հետէ պիտի հրատարակուին իբր տասն հատորէ աւելի, եթէ քաջալերութիւն գտնէ գործը։ Մի այսպիսի հետաքրքրական եւ հայրենի յիշատակաց պատուաստ կանութեամբ սիրելի մատեան մը ամենայն դասու ընթերցողաց եւ մասնաւորապէս գրագիտաց արժանի է։

Կեդրոնատեղին է Պէրպէրեան Նշանէֆ։ Տպագրատունը. կը վաճառուի նաեւ ի Պահճէ-Գարու Սուճի Պօղոս աղայի եւ ամեն Հայ գրավաճառաց քով։

Գին 10 ղուրուշ։

Նոր հրատարակութիւն
ՄԻՆԱՍ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

—

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ
Գին 2 ղուրուշ

—

Տպագրութիւն Գ. Պաղտասարեան
(Արամեան)

Կը պարունակէ Պատմութեան դըպրաւոր դէպքերը ու անցքերն իրենց յարակից մասերովը, երկրին բաժանումները, կլիման եւ արտադրութիւնները, Հայաստանի հնախօսութեան վերաբերեալ համառօտ տեղեկութիւններ, Հայոց հին կրօնքը, հպատակութեան ժամանակները, կաթողիկոսունք, պատրիարգունք եւ ժամանակակից պատմութեան որ մինչեւ մեր օրերը կը հասնի, ոճն է կոկիկ եւ դիւրըմբռնելի մանաւանդ տղայոց համար։ Կիսակազմ, երես 150։

Մէզքիւր քիթապ, հիչ չիւրհէ ճայիղ տէկիլ տիր քի, մէքթէպլէրիմիզ թարաֆընտան քէմալի մէմնունիյէթլէ գապուլ օլունաճագ տըր։

ԳԸՇ ԿԻՃԷԼԷՐԻ

Պու տէֆա, միւէլլիֆի Ա. Էֆ. Հաճիեան, սահիպ վէ նաշիրի Տիգրան Էֆ. Փափազեան, վէ մուսահհիհի տահի Վահիտին Էֆ. օլտուղու, վէ շիրքէթի միւրէթթիպկէէ մաթպասընտատա կիւզէլճէ թապ իտիլմէքտէ պուլունտուղու հալտէ, սէքիզէր սահիֆէտէն օթուզ ճիւզիւ, վէ թիւրքճէ լիսան վէ հուրուֆը իւզրէ, կիւզէլ պիր բօման ինթիշարէ պաշլամըշ տըր. Բիսալէսի 20 չէր փարաեա սաթըլմագտէ տիր։